Nr. 121 (15.200). Lwów, środa 31. maja 1939. Rok LX.
Ч. 121 (15.200). Львів, середа 31. травня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.
DIŁO
Wychodzi codzienn e rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10 II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-11
Телефон Адміністрації 228-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
„ Банку Чеських Лєгіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол.
четвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Конфіската „Діла".

Попереднє (120) число „Діла" підпало конфіскаті за (подаємо, як у рішенні львівського городського старости) статтю п. н. „На зелені могили" від слів „Таким робом" до кінця статті і за статтю, що починається у наголовку від слів „Природа і люди" у цілости з наголовком. Поліція забрала видрукований наклад, ми видали другий.

Зелені Свята у Львові.

Традиційний зеленосвяточний звичай поминати дорогих покійних львівські українці зберігають із великим пієтизмом. Рік-річно у передень Свят відправляють у церквах заупокійні Служби Божі і в часі самих Свят на обі львівські цвинтарі ідуть процесії з великою масою вірних.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА У ХРАМІ СВ. ЮРА.

В суботу перед Зеленими Святами, 27-го травня ц. р. Преосвященний Іван в асисті чисельного духовенства відправив в архикатедральному храмі св. Юра традиційну заупокійну Службу Божу. Після Служби Божої при гарно прибраній символічній могилі з березовим хрестом, укритій цвітами, відправлено панахиду. Підчас Служби Божої і панахиди співав хор „Бандуристів" під орудою п. І. Охримовича. На Службі Божій та панахиді був присутний б. премієр уряду У. Н. Р., члени Української Парляментарної Репрезентації, представники українських культурно-освітніх і економічних установ і преси. Церква була наповнена вщерть вірними.

НА ЯНІВСЬКОМУ ЦВИНТАРІ.

Першого дня Зелених Свят, у неділю 28. травня ц. р., з усіх львівських церков, з виїмком церкви св. Петра і Павла на Личакові, вийшли процесії з масою вірних на Янівський цвинтар. Процесії ішли призначеними їм адміністраційною владою вулицями у зразковому порядку, хори підчас походу співали церковні пісні. Усі зібралися на тій частині цвинтаря, де находяться стрілецькі могили. О. прал. Леонтій Куницький в асисті 25 священиків відправив панахиду при збірній могилі та при могилі ґен. Мирона Тарнавського. Співали чотири хори: питомців Духовної Академії, „Бандуристи" та Жовківської дільниці. Після панахиди виголосив проповідь о. д-р Іван Гриньох.

Не зважаючи на непевну погоду — почав був вранці накрапати дощ, але потім випогодилося — на цвинтар прийшло дуже багато народу, можна рахувати на яких 30 тисяч. Зразковий порядок втримували члени львівського „Сокола".

На хресті на могилі ґен. Тарнавського завішено гарний вінок з живих цвітів. Багато вінків знайшлося і на стрілецьких могилах.

Після панахиди на стрілецьких могилах відправлено панахиди на гробах наших діячів, що поховані на Янівському цвинтарі, а пізніше вірні розійшлися по цілому цвинтарі вічікуючи при могилах своїх рідних чи близьких священика. Довго поминали українці тих, що спочивають на Янівському цвинтарі і до пізнього вечора чути там було серед весняної зелені спів „Вічная память!"

НА ЛИЧАКІВСЬКОМУ ЦВИНТАРІ.

Хоча на другий день Зелених Свят погода ще погіршилася і досить похолодніло, це не спинило дослівно непроглядних мас від того, щоб використати призначений на те зеленосвяточний час та помянути дорогих покійних.

Знову прийшли у зразковому порядку при співі пісень процесій з усіх львівських церков, сьогодні також і з церкви св. Петра і Павла на Личакові. І знову поминки почалися від стрілецьких могил, де панахиду відправив о. прал. Леонтій Куницький, після чого виголосив проповідь о. Іван Миронюк. І тут утримували зразковий порядок, не вважаючи на те, що було до 25 тисяч народу, члени „Сокола" та Т-ва „Орли". На стрілецьких могилах складено багато вінків.

На Личаківському цвинтарі багато могил наших визначних громадян та діячів. Усі ті могили — М. Шашкевича, Ол. Барвінського, Івана Франка, Адама Коцка та ін. відвідали маси народу, беручи участь у відправлюваних на них панахидах.

Першого і другого дня, тобто на обох цвинтарях у збірних панахидах взяли участь українські комбатанти. Між представниками наших організацій та установ бачили ми сеніора українських політиків президента д-ра Костя Левицького.

Молотов виголосить у середу експозе.

Група послів совітського парляменту виступила з внеском, щоб Молотов поінформував палату про заграничну політику. Молотов заявив, що як обі палати ухвалять такий внесок, то він виголосить експозе. Обі палати такий внесок ухвалили. Промови Молотова сподіються в середу.

Людство мусітиме ще пройти жахливі досвіди...

ДВІ ЗНАМЕННІ ПРОМОВИ У ФРАНЦІЇ.

В часі Зелених Свят відбулося у Франції в місцевости Неййі-сір-Сен посвячення памятника на цвинтарі американців, що полягли у світовій війні. При тій нагоді виголосив промову амбасадор Злучених Держав у Парижі Булліт. Він сказав, що народи, як і окремі одиниці, мусять вибирати нераз між грізними альтернативами. Народ може нпр. уникнути війни, як погодиться піти в неволю. **Але для американця менше страшна війна як неволя, тому симпатії Злучених Держав будуть по стороні тих, що виберуть війну замість неволю. Людство мусітиме ще пройти жахливі досвіди — сказав амбасадор Злучених Держав — заки прийде мир.**

На промову амбасадора Булліта відповів премієр Даладіє. Він заявив, що Франція завжди змагала до співпраці з іншими народами. Але як усі свобідні народи вона не може погодитися на загрозу своїх вартостей дорожчих від життя. Франція — країна людської гідности, але й одночасно країна відваги й геройства. **Тому всі намагання геґемонії чи панування над світом знайдуть Францію рішену до оборони своєї свободи і свободи світа.**

—o—

Домагання словацьких німців.

БЕРЛІН, ПАТ. Партійний „Гамбурґер Таґеблят" повідомляє з Братислави, що німці у Словаччині домагаються завести німецьку мову в мові і письмі у словацькій державній службі на теренах заселених німцями, домагаються німецьких нотарів на тих теренах та управильнення справ, які лежать у сфері зацікавлення німецької людности.

Галійський когут, британський лев та російський медвідь.

1. АБО НІЯКА ВІЙНА АБО СВІТОВА

Львів, 29. травня 1939.

Союз двох західних демократичних великодержав з Совітами ще не підписаний, та проте вже в усіх суттєвих точках устійнений. Тому вважають його вже фактом доконаним. Фактом, який без сумніву матиме величезні наслідки в історії Европи і всього світа, — одинаково наслідки моральні, як політичні. Це така величезна подія, що спершу навіть невідомо, який момент найважливіший, вартний того, щоб його відразу підкреслити. І коли для західних снобів, вихованих в атмосфері солодкавого лібералізму чи проповідей із Гайд-Парку, все, що вяжеться з Совітами, має посмак радше якоїсь екзотики, полученої з думкою пригортати блудного сина до свого лона чи навертати його на свою віру, — то для нас, українців, це кровна справа. Розпочинаючи розгляд цієї події — почнемо сьогодні від її найширшого, загально-політичного аспекту.

Коли виходити з такого загально-політичного положення, то мабуть перше, що кидається в очі в отому англьо-совітському союзі (бо франко-совітський союз тривав від часів Барту) це **кінець омани про можливість зльокалізованої війни.** Що воно значить? Пригадуємо, що від літ іде у післявоєнній Европі боротьба між двома концепціями, двома теоріями політичної організації світа. Одну з них висловлювала формула **пакту збірної безпеки,** другу — **двосторонніх пактів.** Згідно з першою теорією — нарушити спокій (істнуючий територіяльно-політичний стан) в якомунебудь закутку Европи — значило потягнути за шнурок цілу складну машину, яка автоматично заторкувала чи не ввесь европейський континент, сягаючи своїми впливами і на азійський Далекий Схід і по той бік Атлянтійського Океану. Збірна безпека — мовляв — це найкраща ґарантія мира, бо той, хто зачепить когонебудь із учасників системи збірної безпеки, мусить рахуватися, що матиме проти себе зєдинений фронт цілого ряду великих і малих держав, — іншими словами, добре надумається, поки звається на таке ризико. Так ставила справу довоєнна французька дипл794матія, яка зліпила бльок великої і малої антанти, окремо звязала з Францією Польщу, та ще й у статуті Ліґи Націй вставила штудерні точки про автоматизм санкцій проти напасника, даючи притоку до довгих інтерпретаційних суперечок, що треба зрозуміти під словом „напасник".

Теорію двосторонніх пактів протиставила диплсоматія німецька. Після націонал-соціялістичного перевороту в Німеччині — Гітлер у неодній своїй промові вказував на найбільшу небезпеку збірної безпеки: небезпеку загальної війни за другорядну справу. Гітлер висунув був теорію зльокалізованої війни. Мовляв: деякі конфлікти, що їх треба розвязати у післяверсайській Европі, можна розвязати мирно, за порозумінням великих держав (правду цього доказав мінхенський пакт, дарма, що він вийшов коштом Чехо-словаччини), але деяких таки не вдасться мирно поладнати: навіщо втягати тоді у війну навіть тих, які зовсім до того конфлікту, до даної території, непричасні?! Ця теорія найподатливіший ґрунт находила саме в англійській прилюдній думці. Англія найпалкіше боронилася перед тим, щоби прийняти на себе якенебудь зобовязання на европейському суходолі. Єдиний вимок зробила для рейнського пакту (Льокарно), для ґарантії західніх кордонів Франції (відтоді казалося, що „кордон Англії лежить над Реном"). Але навіть у самій Франції згодом німецька арґументація найшла чимало прихильників: воно виявилось у теорії кол. міністра закорд. справ Флядена, щоб Франція не вмішувалась у справи европейського континенту, зате зберігала свій імперіяльний характер, себто пильнувала кольоній. Дощ ґарантійних заяв, що впав на Европу з вічно захмареного англійського неба, зробив у тій повоєнно-традиційній англійській політиці поважний вилім. Військово-політичний пакт із Совітами перевернув ту політику коміть головою. І перевернув до гори дном мрію, що Европа може бути зреорганізована наново або мирно або війною тільки на одному відтинку.

Мінхен був смертю системи збірної безпеки. У Мінхені появився на овиді знову пакт чотирьох (може пяти — з Польщею), як засіб мирно і надалі розвязувати міжнародні конфлікти, одночасно безпосередньо після Мінхену залунали в Англії та Франції голоси, що істнують такі проблеми на **сході** Европи, до яких взагалі краще не вмішуватись. Вс. добре розуміли, що мова тут **про Совіти,** та німецькі пляни здобути собі на совітському сході терен господарської експансії (збут промислових виробів і хліб для себе). **Англійсько-совітський пакт перекреслює надію на невтральність демократичного заходу у конфлікті націоналістичної середньої Европи з комуністичною східньою Европою.** Коли одночасно приймемо, що це для Німеччини абсолютно виключена річ зректися думки про те, щоб мати на довгі часи устійнені терени збуту для надміру свого великанського промислу та щоб наладнати собі доставу харчевих припасів з теренів географічно ближчих, ніж південна Америка, то з дилеми „загальний мир або загальна війна" грізно шкірить зуби — **загальна війна.** Бо при нинішній господарсько-політичній системі Совітів — нормальний торг із ними взагалі для ніякої держави неможливий. Ще більш неможливий стає з хвилиною, коли Совіти входять і формально у бльок ворожих німцям держав.

Ось сенс німецьких та італійських коментарів до останньої заяви Чемберлена: ті німецькі та італійські коментарі одноголосно стверджують, що **англьо-совітський пакт загострив міжнародню ситуацію.** І нам так здається. Загострив її тому, бо цим пактом Англія затріскує двері до розмов з німцями. Правда, ми вже бачили, що і при формальному істнуванні рапальського пакту ІІІ. Німеччина фактично стала промотором протисовітського походу, і Франція при своєму союзі з Совітами ліквідувала Чехо-Словаччину, свою найближчу союзницю та союзницю свого совітського союзника, ми мали і на інших відтинках ріжні прецеденси, що взагалі ніякий пакт не стоїть на перешкоді завтра миритися з своїм учорашнім противником. Але **атмосфера,** що її витворила в останніх тижнях метушливість англійської „політики оточування" та цей останній її крок — ледви чи допускає швидке відпруження і можливість звороту. Таким робом нині, після англьо-совітського порозуміння, можна вже сміливо казати, що англійська „організація мира" не мир має на увазі, а війну: це **організація війни.**

Не знаємо, чи німці справді злякаються франко-англійсько-совітського союзу і переставлять свою політику на такі рейки, що не тільки виключали б війну, але і зрікалися б своїх найбільш суттєвих цілей, — чи навпаки — добачать у тому останньому ході англійської політики такий образливий визов, від якого не можна відхилитися просто з престіжевих мотивів, які у тоталістичних режимах завжди грають величезну ролю. Тому не можна бавитись у пророцтва. На підставі **нинішнього** стану можна ствердити, що англьо-совітський пакт **затяжів** гнітуче на цілій ситуації. І хоч це не наш клопіт, тільки англійців, а проте маємо враження, що затяжить також на історії Англії. Повторюємо наш погляд, висловлений кілька днів тому: коли вмарш військ до Праги був відворотом німців від гасла самовизначення народів, був зломанням мінхенських засад і тому позбавив німців моральних атутів та політичної доброї конюнктури у цілому світі, — союз англійців з большевиками може стати катастрофою для демократичних великодержав, бо дискредитує їх морально, дискредитує ідею демократії та дискредитує їхню мирову фразеольогію.

Ік.

Великі висліди малих діл.

(Від власного кореспондента.)

Прага, у травні 1939 р.

Від коли Чехія і Моравія стали німецьким протекторатом, чехи не влаштовують масових прилюдних свят. Свято 1-го травня обійшлося без традиційних віч і манїфестацій, свято Яна Непомука, покровителя міста Праги, пройшло ще тихше. Замість цього чехи влаштовують мовчазні прощі до своїх національних святощів. Тисячі й десятки тисяч людей ходили на гору Ржіп, де за леґендою спинився прабатько Чех, або до малої церкви в Лівому Градці коло Праги, де також за леґендою чехи вперше прийняли християнство. Великою мовчазною манїфестацією була проща до гробу поета К. Г. Махи, якого тепер удруге поховали в Празі, бо те місце, де він був перед 100 роками похований уперше, належить нині до Німеччини. Ці мовчазні прощі скріплюють єдність народу, бо ведуть його до праджерел його буття, але не можуть заступити колишніх масових свят: то всеж були прояви **активности** народу, його волі до життя, праці й радости, а це — наскрізь пасивні прояви, цілком загадкові щодо схованого в них глибшого сенсу. Хто може сказати, чи це покора чи боротьба?

Та одне велике національне свято чехи всеж улаштували, хоч і без звичайних процесій та масових забав. Це — **сільсько-господарська виставка,** яка відбувається щороку у травні та приваблює до Праги сотні тисяч гостей з найдальших закутин краю. Ця виставка є святом дрібного чеського хліборобства, показником його поступу й досягнень, рівночасно із тим це наочна школа, де той хлібороб набирається досвіду і знання для дальшої праці. У попередніх роках виставка так і була чисто хлопською справою, але нині вона стала справою всенародньою. Коли господарство здавна було основою чеського національного життя й найпевнішою запорукою його дальшого розвитку, то нині на нього паде половина відповідальности за дальше буття чеського народу. А що промисл по своїй природі легше піддається чужим впливам, то на сільське господарство паде майже ввесь тягар цієї відповідальности.

Впорядчики цьогорічної виставки так і [illegible] зуміли своє завдання. „Виставка — читаємо в катальозі — під враженням нинішніх надзвичайних подій більш ніж колинебудь дає нам нагоду до манїфестації спільних бажань і змагань. Зберегти ріллю в наших руках значить — зберегти і простір для вільного прожиття тих, у чиїх жилах тече всім нам спільна чеська кров. У цих місяцях і тижнях, повних національного траґізму, виставка мусить бути представником нашої сьогочасної праці та провідником до [illegible] вого, сподіємося, кращого завтрішнього дня". Вимовніше тяжко схарактеризувати те [illegible] ня, яке ввесь чеський загал надає нинішній виставі.

Щож вона показує?

Над головою кружляють німецькі літаки, один із павільонів занятий під німецьку [illegible] ню, нема Словаччини, зникло слово „Чехословаччина", колишній великий простір став [illegible] лий, обмежений, нема й Карпатської України і її лісами й полонинами. Худоби мало, [illegible] майже нема, особливо сірих, круторогих, [illegible] ней лише десяток та й то якісь дрібні, [illegible] ні, овець тільки пара, коні самі робочі, [illegible] них нема зовсім. Де це все поділося? [illegible] тайте.

Та не все на цій виставі нагадує [illegible] дії, „політику". Вже в сусідніх павільонах [illegible] виставлено дрібні звірята та дріб, [illegible] щий. Десятки пород кріликів, гусей, качок [illegible] рей, голубів свідчать про пильність [illegible] хлібороба, про його вміння з усього [illegible] гроші, про його високу господарську [illegible] й організацію. Чи ви знаєте, що [illegible] „варта вичинки" й може дати [illegible] для торбинок, кожухів, комірів і т. д.? [illegible] знаєте що є 120 ріжних родів [illegible] На виставі можна про це довідатися. А [illegible] лять чеські хлібороби зі свого [illegible] бараболі, свого меду — на це варто [illegible] тися.

Переходимо до павільону хліборобів. Тут великі таблиці показують наочно, [illegible] хи чеський хлібороб осягнув за останні [illegible]

...ття. За 60 літ від 1871-80 до 1931-38 урожай з гектару землі збільшився пересічно вдвоє, а саме буряків зі 180,6 на 283,6 метричних сотнарів, бараболі з 84.5 на 147.6, вівса з 8.4 на 18.9, пшениці з 11 на 19.7, жита з 10.2 на 18.1, ячменю з 10.7 на 20.2. Правда, за цей час і кількість їдців на селі збільшилася втроє; де раніше був один їдець, там їх тепер три — алеж і хліборобство зробило величезний крок уперед, так, що приріст сільської людности не викликав ніякого клопоту.

Що машиновий промисл, який обслуговує сільське господарство, здавна був у Чехії дуже розвинений, це загально відомо; ще перед війною чеські віялки, сіялки, культиватори тощо конкурували в Україні успішно з німецькими. Але в останніх десятиліттях цей промисл зробив просто казковий поступ. Усе, що можна бачити на виставі, від найскладнішої машини до звичайного ручного знаряддя, зробили чеські руки. Тому на виставі майже нема німецьких фірм, хоч здавалося б, що саме тепер вони могли б кинутися на чеський торг, щоб його опанувати. Але вони не кидаються, бо знають, що чеські вироби такі самі добрі, як їхні, а до того ще й дешевші.

Добрим показником високого рівня чеського сільського життя може служити виставлений тут зразковий селянський дім. Чого-чого тут тільки нема! Тут і електричне освітлення, і газова купіль і мягкі меблі, і кімнати для ріжних потреб, і килими, і паркетові підлоги. Очевидно, що чеський хлібороб може на це собі дозволити, бо інакше той, хто цей зразковий дім проектував, осмішив би себе перед дуже практичними й дуже тверезими оглядачами з провінції. І люди ходять по тих „панських покоях" і тільки чуєш: це добра вигадка, цього ми ще не маємо, це варто було б у нас завести, це ми маємо краще... Значить, цей зразковий дім лежить зовсім у сфері буденних можливостей чеського хлібороба.

За двацять літ державности такого поступу не можна було б осягнути: **за ним лежать довгі десятиліття давнішої громадянської та індивідуальної праці.** Це вислід тієї політики „малих діл", в якій чехи здавна були майстри та в якій вони й тепер не мають собі рівних. Утративши державність вони ще з більшим завзяттям візьмуться до неї, і з цієї позиції ніякий протекторат їх не вибе.

Сіромаха.

Ювилей Саксаганського, зїзд археольоґів, кіна, літні подорожі.

З ХРОНІКИ СОВІТСЬКОІ УКРАІНИ.

19. і 20. у Києві мала відбутись урочиста сесія Академії Наук УССР, присвячена **125-річчю від дня народження Шевченка.** На порядку денному: реферати професора Оглобліна „Шевченко та його доба", Шаховського „Шевченко й російська культура", Ревуцького „Шевченко та українська народня пісня", Масальського „Мова та стиль Шевченка", Марченка „Шевченко та пригнічені народи царської Росії", Грінченка „Шевченко й народня музика".

Як відомо, 16. травня корифееві української сцени, Панасові Карповичеві **Саксаганському, минуло 80 років.** У театрі київської військової округи відбулись урочисті збори працівників мистецтва Києва, присвячені цьому ювилеєві. З рефератом про життя й діяльність Панаса Карповича виступив заступник директора Київського Театрального Інституту Піскун. Гнат Юра привитав ювилята від театральних працівників Києва. Від Запоріжського Театру імени Заньковецької — „Заньківчан" — який виступає тепер у Києві у згаданому театрі та історія якого тісно звязана з імям Саксаганського, привитав один з учнів ювилята, Романицький. Донька Саксаганського, артистка Ганнівська, прочитала відповідь батька, в якій „старий, до ліжка прикутий" артист дякував за теплу увагу та висловлював своє переконання, що „майбутнє нашої гордої батьківщини буде ще прекрасніше". Після урочистої частини заньківчани показали одну із кращих своїх вистав, „Лісову пісню" Лесі Українки. Збори передавали через радіо по всій республиці.

У Київському Театральному Музею та в приміщенні театру імени Франка влаштовано вистави, присвячені театральній діяльности Саксаганського. У видавництві „Мистецтво" незабаром виходить з друку збірник статтей і спогадів про нього, між ними праця самого Саксаганського п. н. „Моя робота над ролею".

Дуже теплу й добре написану статтю присвячує ювилятові Романицький. Він пригадує, коли ще року 1913. Марія Михайлівна Старицька прийшла до учнів драматичної школи імени Лисенка поруч з „мужнім і могутнім красунем..." „Висока, прекрасна постать, виразні, яснокарі очі, бадьорий і веселий погляд, темне волосся, пишні, невеликі вуси"... У тому самому числі „Вістей" уміщено і великий останній портрет Саксаганського: сиве волосся, сиві вуси, чоло з глибокими зморшками, худорлява стареча ш[...] Ох літа, літа!... Та ніби не вгасли ще карі оч[...]ід навислих сивих брів... Далі Романицький так яскраво пригадує величезний діяпазон таланту Саксаганського. Тут і Іван у „Суєті", Тарас у „Бондарівні", Потоцький у „Сазі Чалому" Возний у „Наталці Полтавці", Франц Мор у „Розбійниках" чи Копач у „Сто тисяч"... „У руках копача на сцені нема нічого, але дивишся на Саксаганського і нібито бачиш, як він, узявши щупа, заганяє його в землю, як крутить його, і той йде в глибину, потім натрапляє на щось тверде"... Оповідає Романицький про чудесну режисуру Саксаганського... „Український нарід — говорив Саксаганський — талановитий і талановите повинно бути його мистецтво".

15. травня у Києві відкрилася **Всесоюзна Конференція Археольоґів** у складі щось к. 100 вчених. З рефератами про відкриття стоянок первісної людини на території Чернигівщини виступили археольоґи Воєводський та Борисківський. Археольоґ Балер виступив з рефератом про відкриті на Мелітопільщині малюнки первісної людини, висічені в печерах. Це найстарші памятники мистецтва на території України. Дуже цікаві виставлені велетнеліти — знаряддя з кременю, що досягають півметрової довжини, знайдені при розкопах стоянки первісної людини біля Новгород Сіверського.

Київська **кіностудія** починає виробництвом фільму „Богдан Хмельницький". Одеська кіностудія закінчила фільму „Кармелюк" і закінчує фільму „Моряки".

Та Москва не забуває нагадувати, що треба тримати в памяті ще інші історичні моменти. В полтавській області розгорнулася підготовна робота до урочистого святкування **230-их роковин полтавського бою.** Вже реставрують місцеві історичні памятники. Памятник „Слава" в осередку Полтави покривають бронзою. Відновляють камяні стовпи біля шведської могили, реставрують і саму могилу. На памятку командантові Полтави, полковникові Келінові, відновляють написи.

Туристично-екскурсійне управління на Україні орґанізує цього року **літні подорожі Україною.** Вже видано 60 тисяч білетів на такі подорожі. Подорожі передбачають відвідини Києва, могили та музей Шевченка в Каневі, Дніпроґес, Дніпропетрівське, Асканію Нову, Харків, Трипілля тощо. Передбачають теж окремі екскурсії пароплавами на лінії Київ—Херсон—Київ.

Другу сесію Верховної Ради ССР скликають на 7. червня у Києві.

Л.

НОРМАН ДЕННАЙ.

7)

Чари місяця.

Врешті здавалося неможливим продовжати цю гру дальше. Їх загнало в якусь промежу між кущі, а шукачі були недалеко. І звідти було чути голос пароха: „Пане Твайт!" „Що сталося з паном Твайтом?"

Іляріон не смів лишити дівчину саму, хоча що й він не закривав очей на небезпеку, що якби їх відкрили вкупі. Шож тоді було б? Нечемні погляди, уданий кашель і немилі... до вислову виясненія, в які ніхто не повірить! Ціла клята історія готова дістатися в газет, як це нераз буває. А ліхтарні якби невпинно йшли слідом за ними й почували їх голоси: „Он там! он там! Там я зачув ... десь! Сюди, гей сюди!"

— Коли б то ви могли дістатися до задньої частини замчища", сказав Іляріон ... — Там є поверхова кімнатка, куди можна б виліздти по драбині, а драбину можна б відштовхнути.

— Коли б то не ці мої ніженьки! сказала Діяна. При тому він мало здивувався, що вона була усміхнена. — „Вже я погрілась ... у хованку, не журіться, якби я тільки була якслід одягнена!"

— Ба, ба! Якби ви були якслід одягнені! ... Іляріон. „Навіщо про те згадувати, ..."

Шукачі не покидали свого діла. Утікачі ... голос говорив притишено: „Їх було двоє? Цього я не розумію! Алеж нам треба кликати за ним." А згодом став самий кликати і гукати: „Льорде Круме! Гей, сюди до нас! Тут доктор Мурай! Ми відбуваємо пікнік при світлі місяця, прилучіться до нас! Льорде Круме!"

„Ані слова... ані слова... на Бога! Ані мур-мурі!" шепотів Іляріон.

Здавалося, що це ніколи не скінчиться. Але мало-помалу, за якусь хвилину, що протягалася як змора, вони обоє загналися між кущі косодеревини під узгірям, уже недалеко від дороги.

Раптом Діяна заметушилася й залементувала: „Ох, мої ніженьки! Ані кроку дальше ними не можу вже поступити."

Іляріона обхопила розпука і він сказав: „В такому разі..."

Але тут сталося знову щось нове. Крики шукачів здалека вказували виразно, що знайдено якусь нову стежку. Ліхтарні звернулися праворуч, а втікачі користаючи з тої полекші, відсапнули й стали припочивати на місці, де стояли.

— „Вони вже напевно його віднайшли!"

„Слава тобі Господи!" відповів Іляріон.

Вони принишкли з запертим віддихом і ждали аж щось станеться що могло б уможливити їм підвестися на ноги. Але тим ситуація не багато покращала. Найгірше, що від цієї хвилини почав у справу вмішуватися якийсь новий елемент. Вони стали відріжняти окрім далеких голосів давніх шукачів, якісь нові голоси, яких було два. Перший чоловічий, що видався Іляріонові дивно знайомим, гримів з обурення: — „Но й що, ви на це скажете?"

А другий, уже цілком знаний, відповів: „Ну, і щож в тому лихого?"

Утікачі переглянулися одне по одному.

„Меґі!" — прошепотів Іляріон.

Але Діяна покивала голвою. „Це не сама Меґі, сказала. Якби це лише сама Меґі, а то з нею мій рідний батько! Світ хиба перевертається догори ногами! Це мій рідний батько!"

Іляріонові загоріла земля під ногами. В його вухах незрозуміло звучала вся дальша їхня розмова:

— Ми знайшли якогось чоловіка, що спав там надолині при дорозі, хоч це не те, за чим ми шукаємо, так казав Джемс Корт. „Я певен, що це якийсь волоцюга. Мертвецьки пяний, коли хочете знати."

І справді вони знайшли його там пізніше. Бо льорд Крум, знесилений довгою блуканиною поночі, заснув собі любенько на траві біля дороги з порожньою пляшкою коняку в руці, підкинувши під голову Діянине убрання.

— Але мені це байдуже, сказав Джемс Корт, я шукаю моєї дочки!

— Вашої дочки? — перехопив слова Джемса парох, що саме тоді навинувся, — вона тут була з містером Твейтом — відказав злорадно.

— Знаю вже, як це сталося, що вона тут із ним!

Іляріон сидів похнюплений, і дивився перед себе.

Освіта, якої потребує кожна жінка.

ПІД УВАГУ БАТЬКАМ.

З кінцем кожного шкільного року починається для багатьох батьків ще одна журба: Що робити з дітьми? До котрої школи їх записати? Куди спрямувати їх життєвий шлях? Щоб батьки легше могли рішитися у виборі, пригадуємо їм одну можливість, а саме: **фахове шкільництво.**

Своїх фахівців маємо дуже обмаль, а в деяких ділянках взагалі їх нема. Нація без своїх ремісників, без середнього продукуючого стану й міського населення не може бути сильна. Верства людей з вільними фахами — це тривкий хребет нації, бо дає їй самовистарчальність і силу. Отже в опануванні вільних фахів збігається інтерес особистий з інтересом загально-національним. Коли інші народи можуть спрямовувати свій надмір населення до кольоній, то для нас такими кольоніями мусять стати промисл і торговля.

Одначе молодь повинна дістати солідну освіту не лише **фахову, але й загальну,** потрібну для інтелігентної людини, і то тим більше, що до фахів слід забиратися теж дітям інтелігентних батьків. В тій цілі існують саме **фахові гімназії,** що обидва завдання сумлінно виконують.

Українська фахова гімназія під цю пору, крім купецької, існує тільки одна; це **приватна жіноча фахова гімназія СС. Василіянок у Львові при вул. Длугоша 17,** з усіми правами державних шкіл і з кваліфікованими учительськими силами. Приймають до неї із скінченою вселюдною школою (по VI. кл.). Наука в ній триває чотири роки. Вчать у ній з фахових предметів кравецтва, далі бухгальтерії, товарознавства, писання на машині (налобов.), куховарства й домашнього господарства; крім того в трохи меншому обсягу всіх тих загально-освітніх предметів (з винятком клясичної фільольогії), що й у звичайній загально-освітній гімназії.

Перед кількома роками Шк. Кураторія затвердила для школи власну комісію для іспитів що дають право працювати в даному фаху, до чого треба відбути ще 2-річну практику (при школі є власна робітня, де учениці відбувають практику), а також здати майстерський іспит. іПсля того учениці можуть уже вести самостійно робітню, або перейти до фахового ліцею (2 роки), скінчення якого дає право дістати посаду вчительки у фаховій гімназії. (З кожної кляси фах. гімн. можна перейти до загально-освітньої гімназії, доповнивши латинську мову, або, з відповідним доповненням і до іншого нефахового ліцею, опісля в університет).

Як бачимо, фахова гімназія дає великі можливости зарібку, а також загальну середню освіту, **зокрема освіту; потрібну для кожної жінки.** Тож нашим батькам слід подумати, чи не забезпечити будуччину своїх дітей і майбутність українського народу, посилаючи їх до фахових гімназій. (Вступні іспити коло 22. червня вписи від 1. червня ц. р.).

Український танок перед очима світу.

(ВИСТУП П-НИ ОЛЕНКИ ЗАКЛИНСЬКОЇ НА II. МІЖНАРОДНЬОМУ ТАНКОВОМУ КОНКУРСІ У БРЮСЕЛІ).

Брюселя, у травні 1939.

Українські музично-мистецькі кола у Львові мали щасливу ідею вислати на II-ий Міжнародній Конкурс Танків, що відбувся у Брюселі в днях 1—15 ц. м., молоду, талановиту Оленку Заклинську. Через пашпортові труднощі Оленка Заклинська не встигла на початок змагань. Вона приїхала щойно шостого травня увечорі і вже чергового дня, ще не випочата з подорожі і хвора, танцювала на пробах, а 8. травня вполудне виступила перед жюрі та численною публикою у брюсельській Палаті Мистецтв.

Відтворила п. Ол. Заклинська три танки власного укладу: „Колискову" до муз. Барвінського, „Дорогу" — до муз. Лиська і „Дрібушку" — до муз. М. Колесси. Кожний з тих трьох танків нагороджувала публика рясними оплесками. Було за що: „Колискова" — це найчистіша поезія руху, „Дорога" — найбагатший з усіх трьох танків своїм змістом та образотворчою символікою, „Дрібушка" — весела мов промінь сонця і барвиста мов великодня писанка. Уклад танків не потребує коментарів, щоб переконати глядача про непересічний композиційний талант артистки, що вложила цілу душу і силу волі у виконання своєї пятнацятьхвилинної програми.

Пройшовши з успіхом крізь першу, п. Ол. Заклинська виступила у другій елімінаційні турі дня 10. ц. м. Цим разом замість „Колискової" вона відтанцювала „Метелицю" — до муз. Барвінського.

Але хоч і нагородили її новий виступ ще теплішi оплески публики, ніж попереднім разом, це був останній виступ п. Заклинської у конкурсі. У третій та останній турі змагань вона вже не танцювала. Жюрі відзначило її дипльомом.

Преса і прилюдна опінія критикували рішення жюрі. „Жюрі допустило до фіналу артисток, що показали зовсім пересічні здібности і навпаки — задержало на другій елімінаційній турі талановиті і надійні танцюристки" — писала „Ля Лібр Бельжік", звертаючи увагу, що побіч таких танкових авторитетів, як Серж Ліфар, Сяї Шокі і Марія Ґріппенберг, засідали в жюрі люди непокликані.

Відзначення росіянки Степанової першою нагородою стрінулося із загальним здивуванням. Були кращі кандидатки до почесного титулу королеви конкурсу.

Зазначім на кінець, що фреквенція конкурсу була дуже велика і зпоміж усіх держав найбільше число учасничок прислала на конкурс Польща. В жюрі Польща мала аж двох представників. Число місць у фіналі було дуже обмежене*).

Хоч і не дійшла п. Ол. Заклинська до фіналу, то участь її в конкурсі докинула багато і до доброї слави українського танку і до її власного артистичного досвіду. Започатковану п. Оленкою Заклинською українську участь у міжнародніх таночних імпрезах треба підтримувати і на будуче.

В неділю, 14. ц. м. відбувся у згаданій вже Палаті Мистецтв міжнародній попис народніх танків. Програму заповнену виступами шотських, сербських, фінляндських, фляманських і польських ґруп збагатили також два українські дуети у виконанні п-и Ол. Заклинської і п. Романа Степаняка з Ліежа. Хоч п. Р. Ст., відірваний від праці, що нічого спільного з танком не має, не міг за один день проб зовсім достроїтись до рівня партнерки, їх козачок, а головно коломийка, так подобались публиці, що оба мусіли кількакратно показуватися на сцені.

*) Не від речі може буде зазначити, що „спеціальне" уподобання виявляло жюрі для танків клясичних акробатичних і гротескових. Ніодин із тих жанрів не підходив до програми п. Заклинської.

Аж пізніше виявилося, що Джемс Корт, довідавшися звідкись, що дочка його, ставши незалежною людиною, пристала до співацького гуртка й поїхала до Ляйпулю з концертом, — поїхав був і собі туди, щоб дочку намовити до повороту. Він чекав нетерпляче в хаті, аж надійшла Меґі за одіжжю і ця, не довіряючи Іляріонові, привела Джемса аж сюди!

Та Іляріон не думав виясньовати. Він тепер лише ствердживав. Він передовсім ствердив, що він добре забавився і „перемнив організм дужим переживанням", яке вже скінчилося.

Місяць заходив, гейби і він знав, що його робота скінчена. Настав знову той самий холодний світ, в якому Іляріон є зруйнованим фінансістом, банкротом і дурнем, [illegible] дурнем.

Він скапно взяв Діяну за руку і промовив: „Краще здаймося на волю долі! [illegible] Все скінчилося! Мені жаль...", — тут [illegible] йому ріжні слова та вислови непотрібні й байдужі, які він міг би сказати. „Лиш того не можу собі дарувати, коли подумаю, що я міг пізнати вас раніше перед роками."

Вона не відтягала своєї руки від нього.

— А ви могли були тоді легко мене пізнати, якби лише були схотіли, — сказала. Страх подумати, який ви тоді були немудрий! І [illegible].

— Та чому кажете, що все скінчилося?

Ні одне з них і не глянуло на місяць, що заходив.

(Докінчення буде).

Ще до історії заходів у справі Народнього Дому у Львові.

У ч. 101—106 „Діла" з 1939 р. появився звіт про справи Народнього Дому у Львові та праці Тимчасового Виділу, авторства В. П. інж. Мудрака, голови цього Виділу. Це вже другий з черги звіт, перший появився в ч. 89—91 „Діла" 1937 р. — У цьогорічному звіті, подібно як у першому, ВП. Автор згадує про „Українсько-Руський Комітет для справ Нар. Дому у Львові", про котрий широкий загал українського громадянства вже багато разів находив натяки в ріжних часописах та про який ніколи нічого конкретного не дізнався.

Звідомлення про діяльність урядового Т. Виділу всуміш зі споминами про незнаний ближче „У. Р. Комітет" можуть у читача викликати враження, що між тими двома чинниками існує як не якесь „юнктім", то бодай якийсь далекий причиновий звязок. Та поза всякий сумнів ставить такий здогад звіт з 1937 р., де видазно сказано, що деякі члени „У. Р. Комітету" ...„в значній мірі влекшили заходи У. П. Р. у справі передачі Н. Дому під нову управу".

Як член та б. секретар неіснуючого вже сьогодні „У. Р. Комітету" та ще й до того такий, що приєднав до нього деяких старорусинів, почуваю себе до обовязку забрати в цій справі голос.

Справа того Комітету, його ґенеза, основа його організації та плянова програма діяльности заслуговують, щоби колись подати це до прилюдної відомости, тим більше, що стан якоїсь таємничости в цій справі є шкідливий, бо викликує нездорову сензацію. Але тепер не пора на такі „ревеляції". Якщо у своїм часі дискреція була може вказана тактичними оглядами, то, на мою скромну думку, вона сьогодні вже зайва. Хто думає інакше, мусить погодитися з тим, що тайна може бути збережена тільки до часу, поки дискреція не буде нарушена одною стороною, бо тоді дискреція не обовязує вже нікого ані не має ніяких меж.

На цьому місці бажаю тільки ствердити, що цей Комітет, заложений в березні 1935 р., не вспів ще розпочати своєї діяльности, як уже завмер, та зазначити, що в склад його входили з українського табору не тільки діячі УНДО, але також діячі інших політичних напрямків, а від старорусинів також дійсні члени РСО. „У.-Р. Комітет" змагав до того, щоби стати позапартійною еманацією суспільства з ріжних політичних та ідеольоґічних гуртів і таким шляхом придбати для свого становища та своїх домагань в справі Н. Дому більший питомий тягар, виходячи з погляду, що вести ту справу одній якійсь політичній організації в даних умовинах не під силу. Як головну ціль „У.-Р. К." поклав собі рятувати загрожену повним запропащенням установу власними силами [illegible] громадянства, яке дало би запоруку, що довги будуть сплачені, та яке перебрало би в особі своїх відпоручників установу під свою власну управу, зложену з паритетного числа українців і старорусинів, з такими компетенціями, які [illegible] виключали б згори можливости доцільної [illegible]

Коли після виборів 1935 р. у вересні я [illegible] питав поважного члена УНДО в „У.-Р. Комітеті", як він уявляє собі майбутність цього Комітету, я почув від нього відповідь: „Справу Н. Дому перебрало в свої руки УНДО, [illegible] дальша акція „У.-Р. Комітету" є вже [illegible] на". Цю заяву я передав приєднаним мною членам зпоміж старорусинів та від себе додав, що акцію „У.-Р. Комітету" слід вважати за [illegible] точно зліквідовану. Швидко після того був [illegible] значений адміністратор Н. Дому і Тимчасовий Виділ.

Таким чином „У.-Р. Комітет" покінчив своє життя і діяльність ще перед тим, заки був [illegible] значений Тимчасовий Виділ, всупереч [illegible] основним інтенціям, отже про якийсь [illegible] між тими двома речами не може бути [illegible]

Я зовсім не маю наміру підносити [illegible] будь рекримінації під адресою УНДО, бо воно не взяло на себе ніяких формальних [illegible] ральних зобовязань супроти „У.-Р. Комітету" і в своїх заходах щодо Н. Дому мало вільну руку. Особисто я, і мабуть також усі [illegible] єднані мною члени „У.-Р. Комітету" можуть сьогодні бути тільки вдоволені, що [illegible] поза рямцями прбізоричної управи, в якій [illegible] значний представник УНДО разом з [illegible] РСО. фактично співпрацюють. Вони [illegible]

...через те рахунок своїх політичних організацій престіжевими позиціями та безвиховними ...на себе відповідальність за цілий витворений стан речі, що його ВП. інж. Мудрак характеризує краще всього заявою, що слід відкликатися до помочі громадянства, бо Тимчасовий Виділ не має змоги власними силами зарадити небезпеці.

Я зовсім не маю наміру боронити погляду, що співпраця українців зі старорусинами в справі Н. Дому була бажана чи доцільна як найкращий засіб, тільки стверджую, що така співпраця була наладнана та що „У.-Р. Комітет" прийняв деякі норми і зобовязання, які обмежували свободу діяльности його членів та звязували їх морально.

Факт, що розвязка справи Нар. Дому пішла по лінії повного заперечення засад, устійнених принятих „У.-Р. Комітетом", має таку вимову, що між намірами, працями, заходами, побажаннями тощо того Комітету та Тимчасовим Виділом нема і не може бути ніякого звязку, та що деякі члени" того Комітету, котрі „в значній мірі вплинули заходи щодо передачі „Н. Дому" в нову управу", про що згадує ВП. інж. Мудрак, діяли тут індивідуально, а не як делеґати чи відпоручники „У.-Р. Комітету", які рахувалися б з його інтенціями.

Щодо справи меморіялу, який мав бути виславний від „У.-Р. Комітету" до уряду про що виразно згадує ВП. інж. Мудрак, то пригадую, що меморіял, якого текст після довгих дебат був вкінці вирішений, не відійшов тому, бо один визначний член Комітету після авдієнції у мородайних чинників заявив, що меморіялу не підпише. Тоді я заявив, що супроти такого обороту справи і я свій підпис відкликую. Також один із старорусинів того меморіялу зовсім не підписав. Тому спростовую, немов той меморіял був від того Комітету переданий урядовим чинникам.

Д-р К. Колпачкевич.

•

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Автор вищенаведеного причинку до історії заходів у справі позитивної розвязки проблеми львівського Народнього Дому — колишній тільний діяч староруського (визначення його номенклатури) табору, зважив... перейшов поважну національно-політичну еволюцію, пристав до українського національного табору та ...вилився палким прихильником порозуміння ...справі зі „старорусинами", етнічно приналежними до одної з нами збірноти, — з винятком одиниць, ...які почувають себе вже москалями і виховують дітей по-російськи, або пішли цілком на чужу службу. ...В тій справі ми — хоч може різнимось щодо метод ...і підробиць — проте у засаді одної думки з д-ром В. Колпачкевичем, якому ми теж не відмовляли ніколи місця для його виводів. Здається, що жаль з приводу ...не домогрішних невдач у цій справі, зокрема у звязку з справою Народнього Дому, зробив Ш. Автора ...вразливим на моменти, до яких ми — признаємось — не привязуємо аж такої великої ваги, особливо ...в нинішніх часах, в яких треба стосувати зовсім інші мірила при оцінці річей великих і малих. Тому, не відмовляючи д-рові В. Колпачкевичеві, як своєму спорадичному співробітникові, місця, не можемо проте не зазначити, що не зовсім погоджуємося з його підходом і не зовсім розуміємо, у чому суть його недосказаів під адресою інж. Ю. Мудрака і УНДО і всіх українців, які — бажально заціказлені долею Народнього Дому — разом із кількома чесними одиницями зпоміж „старорусинів" вжинали колись спільних заходів, але зі зміною обставин пішли потім окремим шляхом.

Маємо враження, що у тому виясненні Ш. Автора, яке має полемічні нотки, чимало звичайного непорозуміння. І так: 1) Чи якась акція, яка **безпосередньо** скінчилась невдачею (напр. Русько-Український Комітет) мала **посередній** корисний вплив на її пізніший хід, чи його не мала, — це річ цілком субєктивного погляду; вільно п. Колпачкевичеві твердити, що в даному випадку не мала ніякого, вільно було п. Мудракові твердити, що мала. 2) Думка п. д-ра Колпачкевича, яку можна вичитати між рядками, немов українські члени названого Комітету спроневірилися його ідеям і тенденціям та повели були якусь сепаратну і затаєну акцію у справі Народнього Дому — рішуче не відповідає історичній правді. Правдою є, що зі зміною політ. тактики УНДО (яке чейже не могло вязатися тією громадською акцією одиниць, яким зрештою дало було на неї свою агоду) — справа Народнього Дому стала предметом **політичних вимог** і стала темою одного з кільканацяти меморіялів до уряду у вязці найболючіших і найбільш негайних справ. Рішення уряду покликати адміністратора-поляка та Тимчасовий Виділ з представників обох відламів народу — так само не вдоволяло і не вдоволяє всіх свідомих українців, що й „старорусинів", прийшло несподівано і в такій формі, що треба було рішатися: або прийняти тимчасом цю поверховну і паліятивну розвязку для рятування установи перед матеріяльною і моральною загибіллю, або ризикувати рішення ще гірше, диктоване виключно острахом за гроші державних банків, позичені за часів комісарщини. Ніхто з українських діячів, які в цій справі співпрацюють або дали на таку співпрацю свою апробату, не має ніякої матеріяльної користи, всі здають собі знаменито справу з моральної відповідальности та з тягару співпраці з пп. Хилякам і тому — маємо враження — немає тут ніяких мериторичних розбіжностей з п. Колпачкевичем. 3) Тому ані у згадці інж. Ю. Мудрака про заслугу У.-Р. Комітету для рушення з мертвої точки справи Н. Дому не слід добачувати ніякої особливої тенденції ані ніякої образи для колишніх членів того Комітету, зокрема його колишнього секретаря, ані не слід приписувати нікому зпоміж українських діячів, членам УНДО чи близьким тій партії, що вони зрадили своїх співробітників із У.-Р. Комітету або бодай були супроти них нельояльні: у всіх них однакова була і є журба за долю Н. Дому, як інституту національної культури, ніхто з них тієї справи не трактував з погляду якихнебудь особистих інтересів, ніхто не тішиться з того, що нині є. А чи такий чи інший меморіял був висланий чи не був, чи його підписав той а не підписав інший — це направду дрібниці. Не є дрібницею доля національної установи та не є дрібницею ідея національної єдности. А чейже одно і друге завжди зберігає свою силу і свою питому вагу!

Ювилейні Загальні Збори Товариства „Відродження".

В суботу 27. ц. м. відбулися в домівці Т-ва „Відродження" при вул. Чарнецького 26. Ювилейні Загальні Збори Українського Протиалькогольного і Протинікотинного Т-ва „Відродження" у Львові з нагоди 30-ліття його істнування. Перед Зборами **о. Іван Миронюк** відправив в церкві св. Успення в год. 8-ій рано Службу Божу за померших відродженців та членів добродіїв, опісля ще й панахиду за покійних. Точно в год. 10.30 передполуднем Збори відкрив голова Т-ва **м-р М. Ценко** короткою промовою з нагоди 30-ліття Т-ва, привитав представників наших центральних установ і делеґатів філій та кружків Т-ва і гостей. З черги покликаний на секретаря п. **Дольницька** зі Сколього відчитав привіти.

ПРИВІТ І БЛАГОСЛОВЕННЯ ВІД МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ.

З великою радістю вислухали присутні привіту нашого Князя Церкви, що його відчитав секретар. **„Довідавшися, що дня 27. травня ц. р. мають відбутися** — пише Екс. Митрополит — **Ювилейні Загальні Збори такого корисного для нашого народу Т-ва пересилаю побажання найкращих успіхів у праці Т-ва а для Головної Ради й усіх членів моє Архиерейське Благословення. Нехай Бог благословить!"**.

З черги секретар відчитав привіти: від Т-ва „Рідна Школа", від філій Т-ва в Золочеві та в Яворові, від кружка „Відродження" у Ворохті від члена М. ... у Рівному. Далі устні привіти зложили: п. К. ... від „С. У." та організації кн. ім. Ольги, від НТШ — голова і сеніор українського протиалькогольного руху проф. **д-р І. Раковський**, д-р Василів від Українського Гіґієнічного Т-ва, від „Р. Ш." **дир. І. Герасимович**, від „С. Г." **інж. Зелений**, від Взаїмної Помочі Українського Учительства **п. Капустієва**, від „М. С." інж. **Йовик** та делеґатка п. **Д. Бандрівська** зі Сколього.

Протоколу з попередніх Заг. Зборів не відчитували і його зверифікувала вибрана Зборами комісія. **Опісля склали звіти: загальний — голова Т-ва, подрібний фінансовий референт п. Літинський** в доповненні до видрукованого звіту в журналі „Відродження". З цих звітів присутні довідалися, що **фінансовий стан Т-ва дуже добрий, Т-во не має ні сотика довгу та має понад 2.000 зол. готівки на свою дальшу статутову діяльність.** Маєтковий стан Т-ва теж дуже добрий, бо як це виказує біланс — сягає майже 14.000 зол. До того слід памятати, що відписано майже половину претенсій довжників на кілька тисяч зол. Головна Рада розвивала теж видавничу діяльність. Організаційну діяльність вела Головна Рада так, як на це дозволяли обставини. Зі сумом присутні довідалися, що на Волині і на Лемківщині немає вже ніодної клітини Т-ва, бо їх розвязала влада. Теперішній стан Т-ва під організаційним оглядом виглядає так: **15 філій і 121 кружків.** Шкільною молоддю опікується і працює над нею секція учителів абстинентів при Т-ві „Учительська Громада" під проводом відомого нашого протиалькогольного діяча **проф. Ю. Каменецького** в Рогатині і члена Головної Ради **проф. А. Антоновича** у Львові.

Опісля складали звіти делеґати філій Яворова та Рогатина і кружкка зі Сколього. З цих звітів присутні з жахом довідалися, що по наших селах і містечках шириться страшна поворотна хвиля пянства. Пють денатурований спірт, в гірських повітах навіть етер та видають останній гріш на тютюн. Одначе найсумніші речі оповідав делеґат з Яворова про нашу молодь в тамошній ґімназії. Прикро було слухати, ще прикріше згадувати. Не веселі теж речі діються підчас фестинів та інших імпрез, що їх уладжують наші т-ва та орґанізації по селах, як про це говорили делеґати в дискусії, що розвинулася над звітами. Після того Збори признали одноголосно абсолюторію на внесок Контрольної Комісії, що його відчитав **м-р М. Хомяк.**

Опісля на внесок голови комісії-матки **о. Баслядинського,** Збори вибрали під голосні оплески головою Т-ва **м-ра М. Ценка.** До Головної Ради ввійшли: **п. Я. Літинський, проф. А. Антонович, ред. В. Глібовицький, м-р Б. Галайчук, п. А. Капустієва, о. І. Миронюк та п. О. Сухова. Заступниками вибрані: д-р В. Кліпко, п. А. Ґавур, п. А. Боднарівна та п. В. Смольський. До Контрольної Комісії ввійшли: проф. д-р І. Раковський, дир. Чубатий та м-р М. Хомяк; як їхні заступники: дир. О. Роїк і проф. І. Тесля.**

З черги голова зреферував справу зміни статуту, що її приняли Збори по довгій та оживленій дискусії. Вкінці Збори приняли низку резолюцій і в год. 3-ій пополудні Збори закінчились відспіванням національного гимну.

Чи знаєте Ви, кілько є неписьменних у Вашій громаді? Чи Ви особисто причинилися до того, щоб вони стали письменні та свідомі? В допомогу стане Вам книжечка-буквар із читанкою „ДО СОНЦЯ", що її видала „Просвіта" в ціні 50 сот. за примірник. Придбайте собі її як-стій! УЧІТЬ НЕПИСЬМЕННИХ!

ПРОТЕСТ СССР НЕ ВПЛИНЕ НА РЕМІЛІТАРИЗАЦІЮ АЛЯНДСЬКИХ ОСТРОВІВ.

ГЕЛЬСІНКИ. АТЕ. Тутешня преса обговорює широко справу совітського зацікавлення ремілітаризацією Аляндських островів. Фінляндські часописи підкреслюють, що Совітський Союз дістав точні дані про фортифікацію Аляндських сстровів, одначе совітський уряд домагається від Фінляндії ближчих подробиць щодо укріплень тих островів. Фінляндія вважає, що ті подробиці є військовою тайною і тому їх не подала Совітам.

Крім того фінляндська преса підкреслює ще, що протест, що його зложили Совіти, не вплине на розглянення ремілітаризації Аляндських островів в Лізі Націй. Фінляндія нераз заявляла, що укріплюючи Аляндські острови вона змагає тільки до вдержання невтральности Аляндських островів і через те до безпеки фінляндської держави.

—о—

МОСКВА І ТОКІО ЗАСИПАЮТЬ СЕБЕ ВЗАЇМНО ПРОТЕСТАМИ.

ТОКІО, ПАТ. Японський та совітський уряд відкинули взаїмно протести у звязку з недавніми інцидентами на манджурсько-совітськім пограниччі, при чому згинуло кількох японських та совітських вояків.

ТОКІО, ПАТ. Японський амбасадор у Москві відвідав Молотова та відкинув совітський протест у справі пограничних інцидентів.

З листів до Редакції.

ВЕЛЬМИШАНОВНИЙ ПАНЕ РЕДАКТОРЕ!

Щоденник „Українські Вісти“ у Львові помістив підряд у ч. 116., 117. і 119. статті про судовий спір п. Івана Стевчака, учителя шкіл Т-ва „Рідна Школа“ у Львові, з Кружком Т-ва „Рідна Школа“ ім. Б. Грінченка у Львові, які намагаються перед непоінформованими читачами цього щоденника нарушити громадянську честь п. Івана Стевчака. У звязку з цими статтями прошу привітно в імені Т-ва „Взаїмна Поміч Українського Вчительства“ у Львові, як професійної організації українського народнього вчительства, та, як повновласник п. Івана Стевчака, помістити в „Ділі“ отсе вияснення в справі внесеного судового позву п. Іваном Стевчаком проти Кружка Т-ва „Рідна Школа“ ім. Б. Грінченка у Львові — про заплату квоти 588.48 зол.,

1. Кружок Т-ва „Рідна Школа“ ім. Б. Грінченка у Львові письмом з дати Львів, 12. березня 1937 р. ч. 38/37 заангажував як концесіонар школи ім. Б. Грінченка у Львові п. Івана Стевчака, що має за собою 19 літ жертвенної служби учителя шкіл Т-ва „Рідна Школа“, на вчителя тої школи від 1. січня 1937 р. на правах, устійнених службовим правильником для вчителів Р. Ш.

2. Той самий Кружок письмом з 12. січня 1939 р. ч. 2/39 подав до відома п. Стевчакові, що з виказу залеглих належностей за невиплачені платні виходить, що п. Стевчакові з цього титулу належиться 588.48 зол., одначе Кружок потручує з цієї належности квоту 171.33 зол. як виплачену платню за місяць травень 1938 р. і квоту 156.63 зол. з причини обниження множника — так, що устійнює належність п. Стевчака на квоту 260.52 зол.

3. Проти цього устійнення вніс п. Стевчак два письма до Старшини Кружка ім. Б. Грінченка у Львові, а саме з дня 25. січня 1939 р. та 21. березня 1939 р., з висненням, що платні за місяць травень 1938 р. дотепер не дістав у повній висоті та противиться обниженні множника поборів і просив подати спосіб і речинець сплати його належности.

4. Тому, що на оба повищі письма п. Стевчак не дістав ніякої відповіді та в міжчасі заіснував конфлікт між учительством школи ім. Б. Грінченка та Старшиною Кружка ім. Б. Грінченка в справі незгідного зі службовим правильником обниження множника платні, п. Іван Стевчак передав дальшу оборону своїх службових прав Товариству „Взаїмна Поміч Українського Вчительства“ у Львові, як професійній організації народнього вчительства, обовязаній по думці § 4. точка 14. статуту давати своїм членам правну пораду й оборону в усіх справах, що виходять зі службових відносин.

5. Дирекція Т-ва „Взаїмна Поміч Українського Вчительства“ у Львові перевела з Головною Управою „Рідної Школи“ низку кореспонденцій і конференцій, після чого Головна Управа „Рідної Школи“ доручила Кружкові „Рідної Школи“ ім. Б. Грінченка у Львові виплатити учительському зборові залеглі і біжучі службові побори згідно зі службовим правильником.

6. Коли Кружок ім. Б. Грінченка дальше не полагоджував справи п. Стевчака, Дирекція „Взаїмної Помочі Українського Вчительства“ у Львові письмом з 1. квітня 1939 р. ч. 610/39 доручила синдикові Т-ва д-рові Степанові Білякові, адвокатові у Львові, справу управильнення претенсії п. Стевчака в часі до 30. квітня 1939 р.

7. Синдик Т-ва „В. П. У. В.“ звернувся письменно до заінтересованого Кружка, до Президії Головної Управи і до Повітового Союзу Кружків Р. Ш. з проханням управильнити претенсію п. І. Стевчака, щоб у цей спосіб зберегти заінтересовані сторони перед судовими кроками.

8. На дотичне письмо дістав д-р Степан Біляк відповідь Кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка у Львові з 13. квітня 1939 р. ч. 45/39 такого змісту: „Згідно з нашими записками стверджуємо, що претенсія вашого клієнта п. Івана Стевчака виносить квоту 260.52 зол., про що зрештою письмом з 12. січня 1939 р. ми повідомили вашого клієнта п. Стевчака Івана. Щодо сплати тої залеглости, то Старшина Кружка в міру змоги постарається сплатити ту залеглість ратами, однак висоти ані речинця згори не можемо подати. Зазначуємо при цьому, що п. Стевчак Іван, як член Головної Управи Р. Ш. може прискорити одержання своєї залеглости, оскільки спричинить вирівнання залеглости“ Головною Управою Старшині Кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка“.

9. Коли також Головна Управа Р. Ш. та Повітовий Союз Кружків Р. Ш. у Львові повідомили по численних безпосередніх розмовах, що інтервенція обох тих установ у Кружку Р. Ш. ім. Б. Грінченка була безуспішна, Дирекція В. П. У. В. доручила свому правному дорадникові д-рові Ст. Білякові внести позов, що теж адв. д-р Ст. Біляк зробив для збереження прав п. Стевчака з огляду на постанову арт. 473. К. 36., на основі якої правіжі працівників, що походять з умови про працю, передавнюються по упливі року.

10. Адв. д-р Ст. Біляк, вносячи позов до городського суду у Львові, повідомив рівночасно Кружок ім. Б. Грінченка у Львові, Повітовий Союз Кружків Р. Ш. у Львові та Головну Управу Р. Ш., що вносить цей позов для збереження прав п. Стевчака та що п. Стевчак готов і надалі полагодити своє домагання на позасудовій дорозі.

11. Тому, що судова розправа у цій справі вже визначена на день 2. червня н. р., п. Іван Стевчак у порозумінні із Дирекцією В. П. У. В. звертається дорогою та окремим листом до Кружка ім. Б. Грінченка у Львові передати справу спору Мировому Судові на основі окремого запису, заявляючи готовість по підписанні цього запису на Мировий Суд Кружком ім. Б. Грінченка внесений позов негайно відкликати.

Дякуючи за поміщення цього вияснення, прошу приняти вислови моєї глибокої пошани.

Д-р Степан Біляк, адвокат у Львові.

Львів, 26. травня 1939 р.

—o—

Висліди самоуправних виборів.

Офіційні звідомлення про самоуправні вибори подають:

На загальну кількість 604 міст вибори відбулися вже у 564-ох містах, де вибрано загалом 10.040 радних. У тому числі ОЗН разом з професійними та господарськими групами здобув 4.832 мандати (48,1 відс.), жиди 1,737 мандатів (17,3 відс.), Стронніцтво Народове 1595 мандатів (15,9 відс.), ППС 1.069 мандатів (10,6 відс.), українці 332 мандати (3,3 відс.), Стронніцтво Праци 1186 мандатів (1,8 відс.), Стронніцтво Людове 136 мандатів (1,4 відс.), німці 70 мандатів (0,7 відс.), регіональна група (тутешні) 48 мандатів (0,5 відс.), білорусини 27 мандатів (0,3 відс.), інші 8 мандатів (0,1 відс.).

У переведених досі виборах по містах і селах стан мандатів на просторі цілої держави виглядає у відсотковому відношенні так: поляки дістали 78,8 відс. мандатів, українці 11,3 відс., регіональні ґрупи (тутешні) 7 під відс., німці 2,1 відс., білорусини 1,1 відс., жиди 0,9 відс.

На польський стан посідання складається:ОЗН — 17,3 відс., безпартійні проурядові групи — 28,3 відс., аполітичні — 10,8 відс., Стронніцтво Людове — 10,7 відс., Стронніцтво Народове — 6 відс., ППС — 1,4 відс., Стронніцтво Праци 0,8 відс., інші — 1,8 відс.

У 55-ох містах львівського воєвідства на загальне число 972-ох радних дістали: ОЗН — 474 мандати, жиди — 228, Стронніцтво Народове — 87, українці — 86, ППС — 61, Стронніцтво Людове — 31, Стронніцтво Праци — 4, німці — 1.

У 24-ох містах станиславівського воєвідства на загальне число 448 радних дістали: ОЗН — 224 мандати, жиди — 108, українці — 86, ППС — 16, Стронніцтво Народове — 1, німці 3, Стронніцтво Людове — 2.

У 35-ох містах тернопільського воєвідства на загальне число 572-ох радних дістали:ОЗН — 301 мандатів, жиди — 133, українці —87, Стронніцтво Людове — 26, Стронніцтво Народове — 22, ППС — 2, Стронніцтво Праци — 1.

У 22-ох містах волинського воєвідства на загальне число 444-ох радних дістали: ОЗН — 221 мандатів, жиди — 121, українці — 75, Стронніцтво Народове — 11. регіональні групи — 7, ППС — 6, німці — 4, інші — 1.

—o—

Конкурс молодих співаків.

У днях 24-го і 25-го травня відбувся в малій салі Музичного Т-ва ім. М. Лисенка у Львові перший конкурс молодих українських співаків. У ньому взяли участь: Ольга Антонович (сопран), Мирослав Антонович (баритон), Любомир Мацюк (тенор), Василь Несторович (тенор), Оксана Николишин (сопран), Лев Рейнарович (баритон), Олексій Ройко (тенор), А. Романовська (сопран), Мирослав Старицький (тенор), Люба Суботівна (сопран) і Теодор Юськів (баритон).

Союз Українських Професійних Музик визначив шість нагород у формі дипльомів, при чому три перші нагороди ще й грошеві: 150, 100 і 50 зол. До жюрі належали: дир. Василь Барвінський, голова, проф. І. Приймова, проф. О. Бандрівська, М. Сабат-Свірська, проф. д-р М. Колесса і д-р В. Витвицький. По кількагодинній нараді жюрі признало перше місце в тому конкурсі Теодорові Юськову, який крім дипльому дістав також грошеву нагороду в сумі 150 зол. Друга нагорода (дипльоми і 100 зол.) припала Оксані Николишин і Мирославові Антоновичеві. Третя Ользі Антонович (дипльоми і 50 зол.) і Ані Романовській. Четверте місце заняв Олексій Ройко, пяте Любомир Мацюк, шесте Лев Рейнарович.

У пятницю 26-го травня відбувся у малій салі Музичного Т-ва ім. М. Лисенка концерт лавреатів, що пройшов з повним успіхом. По концерті голова жюрі дир. В. Барвінський роздав лавреатам нагороди. Публика витала їх щирими оплесками.

Чемберлена „боротьба за мир“.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Як кажуть, 1. червня появиться книжка пера Чемберлена під наголовком „Боротьба за мир“. У тій книжці, яка викликує сензацію та зацікавлення, автор описує свою працю в ділянці міжнародних взаємин. У передмові премієр Чемберлен ще раз підкреслює сильну волю Великої Британії протиставитися кожному, хто намагався би насильством запанувати над іншими. Одначе воно не означає відмови основно прослідити домагання інших, у дусі глибокого зрозуміння, бо Чемберлен признає, що по війні зроблено [illegible] милок, які можна було виминути, якщо за [illegible] го часу виявлено би зрозуміння й [illegible]. Всеж таки — твердить премієр — [illegible] нулого світ добре зрозумів та імовірно [illegible] готовий щасливо порозумітися. Вкінці [illegible] висловлює надію, що всі народи щиро [illegible] ють мира й послідовно піддтримають [illegible] бисті зусилля в тому напрямі.

Фінляндські старшини на гостині в Берліні.

БЕРЛІН, ПАТ. З нагоди відкриття памятника 27 куреня пруських стрільців, в якому, як відомо, боролася кадра нинішнього старшинського корпусу Фінляндії проти Совітів, прибуде до Німеччини група 200 б. добровольців.

Фінляндські комбатанти будуть гостями [illegible] князя Кобурга, голови німецьких комбатантів.

ЧИ АЛЬБАНЦІВ ВИСЛАЛИ ДО АФРИКИ?

ТІРАНА, ПАТ. Часопис „Фашізмо“ заперечує поголоски, що кружляють по Тірані, буцімто 70.000 альбанців покликали до війська та вислали до італійської армії в Африці.

—o—

В АНКАРІ ЗВІЛЬНИЛИ НІМЕЦЬКИХ ІНЖИНІРІВ ЗА НАЦІОНАЛ-СОЦІЯЛІСТИЧНУ АҐІТАЦІЮ.

ПАРИЖ. Авас повідомляє з Анкари, що 3 німецьких інжинірів, що працювали в тамошнім хліборобськім інституті, звільнили з їх становищ. Причиною негайного звільнення була націонал-соціялістична пропаґанда, що її вели згадані інжиніри.

ЗМОТОРИЗОВАНА ЖАНДАРМЕРІЯ ПОКИНУЛА ЧЕХІЮ ТА МОРАВІЮ.

ВІДЕНЬ, 27. 5. ПАТ. Вчора вернула з [illegible] Ґрацу змоторизована жандармерія, яка перебувала досі в Чехах та Моравії від часу, як там увійшли німецькі війська.

—o—

УРУГВАЙСЬКІ ЖИДИ ОРГАНІЗУЮТЬ БОЙКОТ НІМЕЦЬКИХ ТОВАРІВ.

МОНТЕВІДЕО, ПАТ. Під егідою [illegible] ного „Банко Ізраеліта дель Уругвай“ [illegible] став комітет бойкоту німецьких товарів [illegible] здійснення того завдання, [illegible] фінансує [illegible] п. н. „Ультрамар“, який [illegible] банк.

Як українці залишилися без своїх радних у міській раді у Львові.

Хоч Головна Виборча Комісія не подала ще офіційного висліду виборів до Міської Ради Львова, що відбулися 21-го травня ц.р., то в минулонедільних польських львівських щоденниках такі „офіційні" висліди вже появилися. Згідно з ними — українці не здобули у львівських виборах ні одного мандату. „Неділя рано", правда, пише, що „українська листа була найсильніше репрезентована в VIII. окрузі, але чоловий кандидат тієї листи дир. Орест Радловський не міг здобути мандату, бо дістав усього 1005 голосів". Щоби зорієнтуватися в усій цій справі —тимбільше, що по місті у Львові ходила чутка, що в VIII-ій виб. окрузі українці мають зовсім певний мандат, ми засягнули інформації в одного з членів Технічного Виборчого Комітету, що як слід обізнаний у львівських виборчих справах, і від нього довідались ось що:

— Якщо йде про VIII-му виборчу округу — оповідав наш співрозмовець — то слід передусім зорієнтуватися ситуаційно. До VIII. виборчої округи при останніх міських виборах у Львові належало 19 вулиць горішнього Личакова (1. і 2. обводи), майже ціле Знесіння (5 обводів) і 10 вулиць Замарстинова (один 8-ий обвід). В цій виборчій окрузі — зокрема на горішнім Личакові і на Знесінні — живуть компактною масою українці і ми майже були певні одного „мурованого" мандату. Ба, не тільки ми, навіть члени Головної Виборчої Комісії впевняли нас, що українська листа повинна здобути в VIII-ій окрузі 2 мандати, тимбільше, що в цій окрузі викреслили з виборчих списків у порівнанні з іншими округами розмірно невелике число українців. Ясна річ, що тут багато заважила постава українців, які усіми силами й засобами боронили своїх виборчих прав. Хоча, ще не маємо офіційних даних про вибори, то в репортерських виборчих вислідах — ми без мандату.

— Та заки торкнуся тієї справи, хотів би звернути вашу увагу на справи цікавіші. VIII-а виборча округа — продовжував наш співрозмовець — це була „особливша" округа. Почалося вже з самого ранку: десь перед 9-ою годиною — перед годиною відкриття виборчих льокалів — почали нам сиґналізувати всі наші мужі довіря з VIII-ої округи 16 на 8 обводів — що предсідники обводових виборчих комісій або не впускають їх до середини, або з місця викидають тільки тому, що їх повновласти написані по українськи, дарма, що ці повновласти затвердила Окружна і Головна Виборча Комісія (дві великі печатки і два підписи). Технічний Виборчий Комітет негайно інтервенював у цій справі у Головній Виборчій Комісії. Минуло три чверти години і Головна Виборча Комісія повідомила Технічний Виборчий Комітет, що предсідник Окружної Виборчої Комісії ч. VIII. м-р Адам Бачевський хоче з кожним мужем довіря VIII-ої виб. округи особисто бачитися. Не було ради, треба було вволити волю пана предсідника VIII-ої виборчої округи. На відворотній стороні повновласти кожного мужа довіря української листи, він написав: „Стверджам, же на стронє одвротней вимєньони п. Ікс зостал затвєрдзони в свей функції межа зауфаня лісти № 2". Ще раз підписався і ще раз давав печатку Окружної Виборчої Комісії ч. VIII., хоч це саме зробив уже раз тому два дні (19. травня) на передовій стороні повновласти. Оці непотрібні формальности тривали доброї пару години і в тому часі виборчі льокалі VIII-ої округи були без українських мужів довіря.

Кожний муж довіря української листи здавав в часі Технічному Виборчому Комітетові докладні звідомлення і тому не важко було нам дістати картину голосування в кожній виборчій окрузі, де була українська листа. Якщо йде про VIII-му виборчу округу, то зазначити, було там найбільше випадків, що покликані люди голосували за правдивих виборців. Маємо прізвища тих українців, що прийшли, напр., в год. 11. і довідалися, що за них уже хтось голосував. В однім обводі був такий випадок, що предсідник Обводової Комісії по виданні мужа довіря української листи, заявив до виборців, що ждали перед дверми льокалю: „Тераз пшеривам ґлосованє на 5 мінут, бо мам до залатвєня бардзо важной функцієн". Є на те свідки. Були й інші цікаві речі, про які тут не будемо згадувати, бо було б за багато подробиць. Про деякі згадувало вже „Діло" тому кілька днів.

Та найбільше сензацій приніс вечір, по замкненні виборчих льокалів. Предсідники всіх обводових комісій VIII-ої виб. округи, як один заявили при обчислювані голосів, **що українські картки вважають неважними, бо не вміють їх читати.** Проте наші мужі довіря в VIII. окрузі записали собі число українських карток, бо й число неважних карток мусіли предсідники Обв. Комісій подати до протоколу — і ствердили, що в жадній обводі VIII-ої округи не голосували українські виборці при помочі картки з іншої округи (через помилку, скажім XI. або VII, чи VI. округи), крім 8 обводу VIII-ої округи (Замарстинів), де найшлося в урні 9 українських (помилкових) карток, якими голосували українці-виборці в XX-ій виборчій окрузі.

На основі обчислень мужів довіря української листи VIII-ої округи на українську листу впало в поодиноких обводах тієї округи добрих карток: В І. обводі — 202, в ІІ. — 168, в ІІІ. — 312, в IV. — 213, в V. — 56, в VI. — 194, в VII. — 62, в VIII. — 43, разом — 1250 карток. Коли зважити, що кожний український виборець розпоряджав 4-ма голосами в VIII-ій виб. окрузі (бо 4 мандати), то на українську листу впало в тій окрузі повних 5.000 голосів, коли не більше, а на листу Озону — згідно з обчисленням наших мужів довіря — 16.121 голосів. Згідно з обчисленням **Д'Онта четвертий мандат з тієї округи зовсім певно припадав українській листі.**

Так виглядають — кінчить наш співрозмовець — наші обчислення і висліди. Думаємо, що така велика ріжниця між нашим вислідом і тим, що його подали польські часописи, є тільки репортерською ріжницею. Про офіційне довідаємося — в середу.

•

ВИСЛІД ВИБОРІВ ДО МІСЬКОЇ РАДИ У ЛЬВОВІ.

Головна Виборча Комісія закінчила вже працю над устійненням остаточного висліду виборів до Міської Ради у Львові, але проголосить вислід офіційно щойно 1-го червня. Кажуть, що той остаточний вислід виглядає так: Озон — 25 мандатів, ендеки — 21 мандат, жиди — 16 мандатів, ППС і Демократична партія — 10 мандатів. **Українці не мають ані одного мандату.**

ВИБОРИ У ЛУЦЬКУ.

Дня 21. травня ц. р. відбулися вибори до Міської Ради в Луцьку. У тих виборах взяли участь „Обєднаний Господарсько - Християнський Виборчий Комітет" (польський бльок з перевагою Озону), Стронніцтво Народове, чехи і жиди. Українці заключили угоду з „Господарсько-Християнським Бльоком" і не здобули ні одного мандату. Чехи, що йшли самостійними листами, здобули 2 мандати, хоча їх у Луцьку не більше сто. Жиди вибрали 13 радних, ендеки 1, Госп.-Христ. Бльок — 15.

ВИСЛІД САМОУПРАВНИХ ВИБОРІВ НА ВОЛИНІ.

Вибори до громадських рад на Волині назагал дали українцям коло 50 відс. мандатів крім луцького повіту, де участь українців у громадських радах зменшилася до 25 відс.

У міських радах стан посідання українців зменшився. Вибрано українських радних: у Рівному — 3, в Дубні — 2, в Радивилові — 5, в Горохові — 5, в Берестечку — 5, в Березному — 5, в Костополі — 3, у Кремянці — 9 в Любомлі — 5, в Корці — 4, в Сарнах — 8, в Острозі — 5. у Здолбунові — 4, в Устилузі — 2.

Німецькі права в Чехії та Моравії.

ПРАГА, ПАТ. „Ді Цайт", орган Генляйна подає довшу статтю, в якій мотивує на підставі документів середневіччя німецькі права в Чехії та Моравії. „Ді Цайт" стверджує наразі, що недавно вивезено з Праги до Райху важні документи, що походять з середньовіччя, щоб перевести реконструкцію та зробити фотографічні знимки. Часопис цитує після того кілька важніших „джерел німецьких прав у Чехії та Моравії" вичисляючи на першому місці привілей кн. Собіслава для німецьких кольоністів у Чехії та Моравії. Часопис підкреслює, що всі ті документи — це власність німецької історії.

ТУРЕЧЧИНА СТАНЕ ПО СТОРОНІ ДЕРЖАВ, ЯКІ МАЮТЬ ТІ САМІ ІНТЕРЕСИ, ЩО ТУРЕЧЧИНА.

Відкриваючи 5-ий конгрес турецької народньої партії, що почався в понеділок, президент Туреччини Ісмед Іноню виголосив промову, в якій між іншим обговорив також заграничну політику Туреччини. Людство переживає кризу — говорив президент Іноню — яка вже довше не може тривати і мусить покінчитися збройною сутичкою або перемогою здорового розсудку та любови до мира. Туреччина завжди відкидатиме теорію, що великі народи можуть проковтнути менші і з того погляду вона заключає всі свої договори. І договір з Англією не має на меті агресії. Президент Іноню підкреслив добрі взаємини Туреччини з СССР і заявив, що з хвилиною, коли Туреччина дістане Санджак Александрети, нема перешкоди до її якнайкращих взаємин із Францією. На випадок, якби людство мало пережити катастрофу, Туреччина стане по стороні тих держав, які мають ті самі життєві інтереси й ідеали, що й Туреччина.

—o—

ЗНОВУ ІНЦИДЕНТ НА МАНДЖУРСЬКОМУ КОРДОНІ.

ТОКІО, ПАТ. В неділю знову прийшло до поважного інциденту на монгольсько-манджурській границі. Монгольський відділ складений з тисячі вояків перейшов під охороною змоторизованої зброї і коло 100 літаків границю на відтинку Нимоган. Після довшого бою вдалося манджурсько-японському війську відперти напасників, при чому японські летуни зістрілили понад 20 монгольських літаків, а самі втратили тільки один. Манджурське міністерство закордонних справ вислало до зовнішньо-монгольського уряду енерґійний протест з вимогою негайно забрати прикордонного простору монгольське військо.

—o—

Ген. Прхаля має слово.

„Дейлі Телеграф анд Морнінг Пост" подає інтервю свого варшавського кореспондента з ген. Прхалею, який перебуває тепер у Польщі. Ген. Прхаля заявив, що невдоволення чехів із німецького панування росте й постійно буде збільшуватися аж доки при нагоді воєнного конфлікту не вибухне. При тому ген. Прхаля критикував сильно німецькі змоторизовані частини.

—o—

ЯПОНЦІ НЕ ПУСТИЛИ НІМЕЦЬКОГО КОРАБЛЯ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Агенція Райтера повідомляє з Шанґаю: Японський воєнний корабель примусив затриматися німецький корабель „Задерлянд", що плив до Шанґаю, при чому кількох японських старшин перевело на кораблі докладну ревізію. Німецький генеральний консуль у Шанґаю склав у тій справі протест перед японською владою.

Тому, що таке саме трапилося було вже з іншими чужинецькими кораблями, представник японської фльоти заявив журналістам, що таких випадків більше небуде. Та все ж японська влада застерігає собі право затримувати кораблі, які видаватимуться підозрілі. Представник японської фльоти додав, що таких випадків не можна уважати за бльокаду китайського побережжя, але це є введення в життя заборони плавби для китайських кораблів.

Альбанська рада міністрів вирішила...

ТІРАНА, ПАТ. Тут появився офіційний комунікат, у якому сказано: Альбанська рада міністрів вирішила, що альбанська армія, жандармерія **і прикордонна** сторожа будуть відтепер складовою частиною італійської армії. Рішення альбанського кабінету передасть італійському королеві спеціяльна делеґація, складена з членів альбанського уряду, яким товаришитиме трьох альбанських старшин.

—o—

ЛИТВА РЕДУКУЄ БУДЖЕТ.

КОВНО, ПАТ. Литовський міністр фінансів ген. Суткус дав пресове інтервю, в якому говорив про редукцію теперішнього буджету, необхідну внаслідок утрати Мемеля. Прийнятий перед утратою Мемеля буджет на цей рік сягав 368 міліонів літів. Його зредукують на суму 27 міліонів літів.

—o—

СВЯТО ПОЛЬСЬКИХ ЛЮДОВЦІВ.

В часі Зелених Свят, тобто 28-го і 29-го травня ц. р., відбулися у кількох воєвідствах „людові свята", які зорґанізувало „Стронніцтво Людове". Свята пройшли спокійно, фреквенція на них внаслідок непогоди невелика. **Свята відбулися в замкнених льокалях.**

Вибори до мадярського парляменту.

БУДАПЕШТ, ПАТ. В часі Зелених Свят відбулися в Мадярщині вибори до парляменту на підставі нової ординації. Загальне число новообраних послів має бути 260, з того 135 походить з індивідуальних виборів, 125 з лист. Кожний комітет вибирає 2 до 3 послів індивідуально і 2 до 3 послів з лист.

У теперішніх виборах взяло участь 5 політичних партій: Урядова Партія Мадярського Життя і злучена з нею Християнська Партія, Партія Дрібних Хліборобів, Ліберальна партія, Соціял-демократична і кілька політичних груп і фракцій, як національ-соціялісти, Незалежна Християнська Партія, Мадярський Фронт Праці і т. д.

На підставі неофіційних обчислень з першого дня виборів велику більшість, бо коло 80 мандатів здобула урядова Партія Мадярського Життя. Друге місце здобули національ-соціялісти (10 мандатів), третє дрібні хлібороби (5 мандатів). Можна рахувати, що урядова партія здобуде 70 до 80 відс. усіх мандатів.

У палестинському кітлі.

ПОМІРКОВАНІ АРАБИ ПРИЙМАЮТЬ „БІЛУ КНИГУ".

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє з Єрусалиму, що там відбулося зібрання провідників і визначних представників арабської „Партії Оборони" (поміркована партія). Зібрані вирішили прийняти „Білу Книгу" за підставу переговорів з В. Британією. Ухвалено резолюцію, яка осуджує терористичну акцію в Палестині, яку „фінансують деякі чужі держави, що втримують звязки з групою великомуфтія".

ЖИДИ ХОЧУТЬ НЕЛЕҐАЛЬНО ДІСТАТИСЯ ДО ПАЛЕСТИНИ.

ГАЙФА, ПАТ. Англійські сторожні кораблі ударемнили причал грецького корабля, який намагався висадити на беріг 400 жидівських еміґрантів, що їхали нелеґально до Палестини. Корабель арештували та відвели до Гайфи.

БОРОТЬБА НЕ ПРИПИНЯЄТЬСЯ.

БЕЙРУТ, ПАТ. Ніччю на понеділок ґрупа терористів віддала ряд стрілів на село, що лежить недалеко Яффи. Чотирох арабів убили на місці, трьох важко ранили.

БОМБА В КІНОТЕАТРІ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. В понеділок вечором до одного арабського кінотеатру кинули підчас сеансу бомбу. З приявних 21 осіб ранених, між ними 3-ох англійських поліціянтів і 3-ох жидів.

СУТИЧКА ТЕРОРИСТІВ ІЗ АНГЛІЙСЬКИМ ВІЙСЬКОМ.

ГАЙФА, ПАТ. В понеділок рано дійшло недалеко села Асбара в околиці Сафед до поважної сутички між відділами англійського війська і сильно озброєною ґрупою терористів, які втратили 3-ох убитих і 3-ох ранених. Англійці здобули багато амуніції і зброї.

Японсько-китайська війна.

БОЇ ПІД СІЯНКІЯН І ФАНЧЕНЕ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. З Чункіну повідомляють, що японсько - китайські бої під Сіянкін і Фанчене (коло 200 км. на північний захід від Ганкав) проходять від чотирох тижнів зі змінним щастям. Після перемоги японців у першому періоді боїв натрапили вони на доволі сильний спротив китайського війська і мусіли частинно покинути заняті позиції. Японське військо чекає на підмогу.

ЯПОНСЬКИЙ КОМУНІКАТ.

ТОКІО, ПАТ. Агенція Домеї повідомляє з Нанчан: колюмна війська під командою ґен. Матсуї зайняла в суботу рано важний під стратеґічним оглядом відтинок Тінгтсу, що лежить 35 км. на південь від Нанчан. Дві китайські дивізії, що займали той відтинок, відступили залишаючи на полі бою понад 500 вбитих. Того самого дня японські відділи під командою ґен. Фукін заатакували між Тсінтіян й Уаншу сильний відділ китайських партизанів. По завзятім бою китайці відступили залишаючи багато вбитих та великі припаси воєнного матеріялу.

КИТАЙСЬКА БОРОТЬБА.

ТОКІО, ПАТ. Агенція Домеї повідомляє: В понеділок рано виконано на терені міжнародньої концесії новий терористичний акт. Двох китайців віддало в готелі на Гупег Роад ряд стрілів до високого урядовця нового провінціонального уряду, Кіянґсу. Урядовець і двох його приятелів, що йому товаришили важко ранені.

ДОТЕПЕРІШНІЙ БІЛЯНС ЯПОНСЬКО-КИТАЙСЬКОЇ ВІЙНИ.

ТОКІО, ПАТ. Японська ґенеральна кватира проголосила білянс китайсько-японського конфлікту. Китайські втрати осягнули 2,300.000 людей, в тому міліон убитих. Остров Гайнам знаходиться в цілости в японських руках. Японці зайняли китайську територію пять разів таку велику, як Японія. Зайняті провінції, це 50 відс. поверхні справжнього Китаю і 16 відс. цілого Китаю з прилученими провінціями. Втрати японців — 60 тисяч убитих. Японці здобули великі припаси воєнного матеріялу, м. ін. 12 тисяч скорострілів, 4 тисячі гармат, 600 повзів і 2.300 ваґонів і льокомотив.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В часі летунського попису в Сен Жермен, у Франції, впав з невідомої причини літак, що його пільотував американець Рандольф. Пільот і 5 осіб зпоміж глядачів важко поранені.

В Римі відбувся зїзд жінок, що належать до фашистівської організації. В дефіляді перед Мусоліні взяло участь 15 тисяч фашисток. На зїзд приїхало 70 тисяч жінок.

До трансатлянтійського лету вистартував у понеділок з Америки літак „Бебі Кліппер". Літак веде летун Тома Сміт.

В Анкарі почався в понеділок 5-тий конґрес народньо-республиканської партії під проводом президента Туреччини Ісмеги Інону. Наради конґресу триватимуть тиждень.

У Швеції почалися маневри охорони південно-східнього побережжа з участю спеціяльно покликаних резервістів. Маневри триватимуть три дні.

Залізнича катастрофа трапилася 70 км. на північ від Сінгапур. Причина — мабуть саботаж. Машиніст згинув, коло 300 пасажирів потурбованих.

Американський водолітак „Янкі Кліппер" причалив у понеділок пополудні в порті Марселя.

Члени ірляндської республиканської організації кинули в одному кіні в Ліверпулі слізну бомбу. 20 осіб, у тому 11 жінок, перевезли до лічниці.

В Будапешті вмер на параліж серця 26-літній князь Франц Бурґон-Парма, сестрінок б. цісаревої Зити.

Високий комісар Ліги Націй проф. Буркгардт вернувся до Данціґа.

На Алясці вибух вулькан Венаміноф. Вибух супроводив землетрус. Околиці вулькану, на яких 50 км. довкола покриті грубою верствою попелу.

Англійська королівська пара приїхала в понеділок до Венкувер.

До Льондону приїхав юґославянський міністр торговлі і промислу Томіч.

На конґресі французької Республикансько-Соціялістичної Унії, мін. де Монзі виголосив промову, в якій всецільо підтримав політику премієра Далядіє.

Уряд Ґватемалі видав декрет, на підставі якого всі політичні партії, які дістають підмоги або накази з заграниці, будуть вийняті зпід права і розвязані.

Мусоліні прийняв у Венецькій Палаті англійського амбасадора Персі Льорренa. Це перший контакт нового англійського амбасадора з Мусоліні.

Конґрес французької соціялістичної партії, що відбувається в Нант, заявився проти якоїнебудь співпраці з комуністичною партією.

НА КУБУ НЕ ПУСКАЮТЬ ЖИДІВ ТА Б. ВОЯКІВ ЕСПАНСЬКОЇ РЕСПУБЛИКАНСЬКОЇ АРМІЇ.

ГАВАНА, ПАТ. Адміністраційна влада не дала дозволу висісти на беріг 700 жидівським утікачам. Та сама заборона стрінула 240 кубанських громадян, б. вояків республиканської армії.

Спорт.

ОКРУЖНА ЛІҐА.

Самбір. ПОГОНЬ (Стрий)—КОРОНА 1:2. Корона стратила на своїм грищі один дороговінний пункт [illegible]

Львів. РКС—ВКС 4:0. Здобуті на їхньому [illegible] рові пункти, мабуть урятували РКС від деґрадації [illegible] ночасно ця програна віпхала ВКС на останнє місце [illegible]

Ряшів. ЛЄХІЯ—РЕСОВІЯ 1:1. Нерішений вислід обі дружини дав їм змогу висунутися покищо в табелі [illegible] Сян. Одночасно Ресовія зрівнялася страченими пунктами зі Сяном.

Табеля О. Л

1. Юнак	20	32:8	[illegible]
2. Україна	20	26:14	[illegible]
3. Чорні	20	25:15	[illegible]
4. Погонь I Б	20	23:17	[illegible]
5. Погонь (Стрий)	21	22:20	[illegible]
6. Гасмонея	20	20:20	[illegible]
7. Лехія	20	18:22	[illegible]
8. Ресовія	21	18:24	[illegible]
9. Сян	21	18:24	[illegible]
10. Польонія	19	17:21	[illegible]
11. РКС	21	16:26	[illegible]
12. Корона	21	15:27	[illegible]
13. ВКС	20	14:26	[illegible]

Вгорі табелі не було ніяких змін. Зате вдолині ситуація трохи змінилася, а саме чинрaз виразніше виступають кандидати до А-кляси. Це — Корона і ВКС. До них долучується ще РКС, який теж [illegible] кі дні. Після нерішеного висліду Ресовії та Лехії обі дружини ще на далі є у загроженій полосі. Одначе Сян і Польонія теоретично належать до загроженої групи хоч важко думати, щоб котрась із дружин [illegible] ці вгору не здобула бодай по 2 пункти, які [illegible] зможуть відсунути марево небезпеки.

ЛЬВІВСЬКА Б-КЛЯСА.

ЗОРЯ—ЄДИНАСТКА 3:0 (1:0). Добра гра [illegible] Суддя м-гр Біх д. добрий.

ПКС—СТЕП 4:0. Ситуація Степу стала [illegible] граній справді трагічна.

ІНШІ ВИСЛІДИ.

Перемишль. СЯН—ПАНЦЕРНІ 6:1. Змагання [illegible] рів. — СЯН І Б—ПАНЦЕРНІ 2:2. Мистецка А-кляса. — СЯН III—ПОЛЬНА II 2:2. Мист. Б-кляса. — Тернопіль ПОДІЛЛЯ—ЄГУДА 3:3. Товариські змагання.

ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

Варшава. ПОЛЬЩА—БЕЛЬГІЯ 3:3. Польща мала вже 3:1, Бельгія вирівняла в передостанній хвилині.

Софія. БОЛГАРІЯ—ЛАТВІЯ 3:0.

НІМЕЧЧИНА—ШВЕЦІЯ 5:0. Змагання за чашу Дейвіса.

АНГЛІЯ—ФРАНЦІЯ 3:2. Сиґківкові змагання [illegible] чашу Дейвіса.

ГАРНИЙ УСПІХ ПОДІЛЛЯ.

Тернопіль, 29. 5. (вл. тел.) ПОДІЛЛЯ—КРЕСИ [illegible] (1:1). Поділля виступило до цих важких змагань [illegible] шали про надію на дальший побут в А-клясі в такім складі: Зирочак, Королюк II, Терах, [illegible] Мітренга, Лукасевич, Доля, Королюк III, [illegible] зуб. Перші хвилини приносять нагальні наступи [illegible] ля, яке зіпхало Креси на їх половину. [illegible] чок не мав навіть мяча в руці. Щойно у [illegible] падкового випаду Креси здобувають ворота [illegible] 3 хв. пізніше Душенко по сольовій акції [illegible] кінця І половини Поділля вдержує свою [illegible]

У другій частині 20 хв. — це теж час [illegible] ділля. У 20 хв. Королюк III здобуває з [illegible] ворота й заслужену перемогу. Відтак Креси [illegible] протинаступи, одначе Поділля не дає собі [illegible] служеної перемоги. В Поділлю [illegible] жина, найкращі: Доля й Мітренга. Суддя [illegible] добрий. Видців 1.000.

УКРАЇНА—ДРОР.

Тренінґові змагання жіночої дружини [illegible] України з жіночою дружиною Дрор, [illegible] твер 1. червня в лутовім городі. Початок [illegible]

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР.

В понеділок 29. ц. м. на другий день [illegible] відбувся на пл. читальні „Просвіта" [illegible] ці (Петра Скарги 10), відбиванковий турнір [illegible] та жіночих сокільських дружин. [illegible]

Жінки: СОКІЛ II—СОКІЛ V 2:1 [illegible] СОКІЛ III—СОКІЛ V 2:1 (16:14, [illegible]

Мужчини: СОКІЛ III—СОКІЛ [illegible] СОКІЛ III—СОКІЛ II 2:1 (15:3, 8:15, [illegible]

Суддювали: п. В. Тиходій, О. [illegible] Публики около 300.

В неділю 28. ц. м. на пл. Сокола [illegible] відбулися відбиванкові змагання [illegible] СОКІЛ III—СОКІЛ II 2:1 (15:12, [illegible]

Італійці виїздять з Еспанії

КАДИКС, ПАТ. Ніччю на [illegible] плило до тутешнього порту [illegible] яких 31-го травня або [illegible] ц. р. відпливуть до Італії [illegible] леґіону. У святі прощання [illegible] ський уряд репрезентуватиме [illegible] ніх справ Сунер.

Сторінка без політики.

Канадійські пятенята перед англійським королем.

Німецько-італійський союз, справа Ґданська, порозуміння з Совітами все це йде в кут перед такою подією, як розмова англійського короля з наславнішими дітьми у світі — найславнішими тільки тому, що всі вони пятеро-зявились... Англійські газети переповідають незвичайно точно цей історичний момент за американською пресою, хоч поправді нема що переповідати. Коли перед подорожю королівської пари до Канади, король і королева висловили побажання оглянути канадійські пятенята, рішено, що ця зустріч відбудеться в Калляндарі, місті, де живуть батьки дітей. ...одом цей проект змінили і рішили привезти дітей до Торонто. Королівська пара подбала, щоб діти відбули „королівську" подорож. Пятенята — сестри Діон — з великою дружиною, що їх провожає, дістали окремий поїзд, спеціально для них приспособлений. Зовсім ...also, як королівська пара — діти їхали ...рем, щоб у ночі могли спокійно спати. Разом з ними в поїзді їхали їх пістунки, вчителька, гувернантки і кухарка; це в одному вагоні. У другому вагоні їхали батьки дітей ...ся їх родина, що хотіла в заміну за огляд... дітей оглянути при цій нагоді англійську королівську пару. У третьому ваґоні їхав домашній лікар пятенят зі своїми асистентами. У четвертому вагоні їхали журналісти, що мали описувати цю подорож. Про саму зустріч королівської пари з пятенятами знаємо небагато, хоча чекали на неї журналісти і американська публика. Дітей представили королівській парі в державнім кабінеті Торонто; за ними йшли батько, мама, сім братів і сестер, і три няньки. Ані журналістів, ані фотографів не допустили до тієї сцени. Свідками її були тільки адютанти короля і перший міністер у стейті Онтаріо Гепберн із жінкою. Усе-ж хтось з них був такий недискретний, що виручив журналістів і описав сцену.

ЯК ПРЕДСТАВЛЯЛИ ПЯТЕНЯТ.

Всі пятенята були одягнені в чудові зелені суконки. Представляли їх у такій черзі: Івонну, Марію, Сесилію Аннету та Емілію. Остання Емілія найбільше самостійна — звернула на себе найбільшу увагу. Перша ввійшла Івонна — найлагідніша. Вона зробила кілька чемних реверансів, підійшла до короля і витягнула до нього руку, яку король довго тримав у своїх руках. Марія піднявши суконку, поклонилася з ґрацією королевій за всіми правилами етикети. Зате Сесилія забувши все те, чого її вивчили, кинулася до королеви, обняла її та почала цілувати. Аннета та Емілія теж подобували від себе те, чого не було в програмі. Одним словом: строго підготовлена церемонія, обдумана у всіх подробицях, пішла шкеберть. Королева розмовляла з мамою дітей та їх лікарем по французьки, бо вони не вміють ні слова по англійськи. Діти дуже скоро освоїлися з цілою атмосферою офіціяльної кімнати і поводилися так, якби були на візиті в свого вуйка та тітки. Всі вони цілували королеву в обі лицівки і тягнули короля за ґудзики та золоті нашивки, які він мав у свому адміральському одностворю. Розмова тягнулася пів години і кожна дівчинка вручила королевій свою фотоґрафію з власноручним підписом. Королева висловила своє захоплення мамі дівчат і зложила їй свої побажання. У великій салі державного будинку зібралося 1.200 місцевих чільних громадян, щоб подивитися на діти, коли вони вийдуть після розмови з королевою. Натовп був такий великий, що діти тільки перейшли через салю, махаючи руками на знак привіту публиці. Ніхто з публики не плескав в долоні ані не кричав, щоб не залякати пятенят. Якби всі старші поводилися таксамо з усіма дітьми — напевне не було б нервових.

Що знає імператриця.

В архівах совітської Академії Наук знайшли недавно цікавий анкетний листок, славного французького енциклопедиста Дідро, який як відомо листувався з Катериною II. Приїхавши до Росії, Дідро як дуже метка людина, звернувся до імператриці з 24. питаннями про умови життя, промисл, торговлю тощо. На багато питань імператриця не могла дати відповіді, не маючи найменшого поняття про державу, в якій панувала. Наприклад на питання французького письменника: „Чи існують в Росії ветеринарні школи?" — Катерина відповіла: „Бог охоронив нас від них", думаючи імовірно, що ветеринарі мали б лікувати людей, бо тварини і так ніколи не хворують.

...рій Студинський.

Три вечори у французькій комедії

(„...souffert sous Ponce Pilate", „Asmodée", „Cyrano de Bergerac").

Париж, травень, 1939.

В теперішньому театральному сезоні в Парижі перший французький театр „Театр Мольєр", або, як тут бувало ще кажуть про нього „перший театр світу", преславна Комеді Франсез блиснула та вибилась на перше місце трьома виставами: двома новими творами „...рпів за Понтійського Пилата", три акти Поля Реналя, песою у пяти явах Франсуа Моріяка „Асмоде" і знаменитою відновою вистави „Сирано де Бержерак" Ростана.

30 срібняків! Це не є ціна за яку можна продати людське життя, і довкола цієї тези великий французький драматург Поль Реналь збудував свій твір. Він забажав зреґабілітувати Юду. Він уневиннив його. Юда це трагічна постать призначення, що мала сповнити на цьому світі точно згори приписану ролю. Французький драматург виводить Юду, як наївного, ...тного ткача, що живе разом з жінкою та її сестрою, що його виховала. На поклик Христа він кидає свій дім та йде за ним. По ...роках, вже тоді, як Христос указав на нього, як на майбутнього зрадника. Юда зустрічає фарисеїв, що його обманюють, мовляв — вони хочуть спасти Христа і йому дають 30 срібняків, як завдаток на килим, що його в Юди замовили. Зрадницький поцілунок Юди, є в очах Юди поцілунком, що мав зберегти Христа. Після нього зі зовсім спокійною совістю вертає до своєї жінки та сестри, розказуючи про свої спільні мандрівки з Месією. Аж із міста доходять чутки про увязнення, побиття Христа, про його засуд. Щойно тоді Юда зрозумів цілу свою траґедію і він дякує Богові, перед своїм самогубством, за те, що він його необдарив дітьми, які несли б з покоління у покоління прокліл його імени.

Ролю Юди відтворює по мистецьки п. Берто. На сцену виведені із ніжністю та достойністю постаті Христа (Йоннель) і Богородиці (Баро) що є, не потребуємо цього підкреслювати, найтруднішими сценічними креаціями. Ролю пишного і гордого Пилата, прихильного Христові, але безсильного супроти призначення відтворює Есканд. Іванну, жінку Юди — гарна і ніжна пані Казадесі, Яхеллю сестру Юди, пані де Шоврон. Величаві декорації, головно декорація II-ої дії, що відбувається на терасі палати Пилата з видом на Єрусалим, внизу.

Великий французький повістяр Франсуа Моріяк виступив уперше, як драматург. Преславний дебют! 146-й раз іде вже його песа у Парижі при зовсім випроданих місцях. Тепер одна із передових льондонських сцен виставляє теж його „Асмодею" з рівним успіхом.

Католицький письменник випровадив на сцену демонічний тип викиненого з теольоґії питомця, що є пізніше інструктором дітей ще молодої та багатої дами-вдовиці (артистка Рус), що живе в Ґасконії, у Франції, у свому маєтку на селі. Зломаний у своїх намаганнях стати душпастирем, він хоче опанувати душі всіх, що живуть в тім домі. Крім цього це звироднілий тип, що терпить від плятонічної любови, яку вважає найвищим родом любови, до пані власнички замку, і хоче накинути їй це своє переконання, правдиве, чи примусове переконання через байдужість пані дому, на яку він має безмежний духовий вплив. У цей стан вриває-ться приїзд молодого 20-літнього англійця на вакації, щоб удосконалити своє знання французької мови — в заміну за побут сина пані дому на вакаціях в його родичів, у Англії. (Такі виміни молоді дуже часті у взаєминах між інтеліґентними домами Франції та Англії.) Моріяк виводить в патетичній сцені конфлікт між матерю та 17-літньою донькою, що обидві люблять молодого гостя. Гарно змальована сильветка сільського доброго панотця, добродушного старого слуги, та знаменито відтворені ролі малих дітей тієї дами, що грають молоді артистки.

Романтична комедія Е. Ростана „Сирано де Бержерак" відновила Комеді Франсез у свому теперішньому репертуарі, надаючи йому незрівняний сценічний блиск люксусовою виставою строїв обстанови та бравурним виведенням цілої акції. Українська театральна публика старшого покоління знає цей твір зі сцени львівського театру, де ролю Сірана грав знаменито, як я чував, артист Хмелінський. Однак правдиву атмосфру життя тих мушкетерів, тих лицарів-гасконців, може схопити тільки рідний тим постатям — французький театр. Незвичайно замітно відіграна роля Роксани панею Марі Бель, яку наша публика знає мабуть з французьких фільм. В її відтворенні Роксана, ця дама, що шукала не тільки за фізичною красою, але теж і за духовою силою мужчини, була вдійсности дуже пересічна особа, бо потребувала аж багато років, щоб зрозуміти, що духове життя її гарного покійного чоловіка, виповнював бридкий, бо носатий, але дотепний і відважний лицар Сирано де Бержерак. Ми скажемо теж, що сучасна воєнна атмосфера додає небуденного кольориту цілій виставі. У IV-ій дії, як гасконці добувають шаблі, щоб йти до наступу, ця звичайно дуже зрівноважена та вибаглива публика Французької Комедії, бе гураганові брава при відкритій сцені. Трудну ролю Сирана грає артист Брюно.

НОВИНКИ

31 ТРАВЕНЬ

СЕРЕДА.
Ст. ст. 18 травня 1939.
Теодота. М.
Лат. Петронелі.
Сонце: схід — 3.21, захід — 19.23.
Місяць: схід — 18.18, захід — 2.59.

Завтра: 1. червня. Четвер.
Ст. ст. 19. травня 1939.
Патрикія.
Лат. Якова.
Сонце: схід — 3.20, захід — 19.24.
Місяць: схід — 19.20, захід — 3.38.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— Арештування в Тернополі. Пишуть нам: Дня 19. травня перевела тернопільська поліція ревізію в кількох місцевих українських громадян. Рівночасно арештовано сестри Ірину і Софію Щурківних їх брата Омеляна Щурка, уряд. Українбанку й інж. Омеляна Бриковича. По переслуханні п. Ом. Щурка випустили, п. Софію Щурківну перевезли до Станиславова, де вона була спільничкою крамниці „Трікотс", а п. Ірину Щурківну й інж. Бриковича передали до суду. Причина цих арештувань покищо невідома.

— Осторога перед Заг. Зборами „Просвіти" у Львові! Хто носить членську „просвітянську" відзнаку на верху одіння, то щоб виказати перед поліцією право її носити, мусить мати при собі „довуд особісти" з фотографією і членську грамоту „Просвіти", бо інакше поліція у Львові може відібрати йому просвітянську відзнаку, придержати аж до часу ствердження тотожности особи і заскаржити до староства. А хрестика з написом „Памятка хрещення Руси-України" не вільно носити ані на шиї ані на одінні, як „відзнаки політичної". — Подаємо цю осторогу на підставі такої події: Поліціянт у Львові був у квітні ц. р. сконфіскував обі відзнаки в одної служниці, придержуючи її на поліції кілька годин до часу ствердження тотожности її особи та зробив донос проти неї до городського староства; воно на розправі звільнило служницю, щоправда, за ношення просвітянської відзнаки з її зворотом, бо виказалася повищими документами і посвідкою заплати членської вкладки, але засудило її на кару трьох днів арешту за ношення хрестика з повищим написом, як політичної, та не релігійної відзнаки. Чи городський суд, до якого вона відкликалася, змінить осуд староства, годі передбачити.

— Гостре стріляння на Замарстинові. У днях 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 28 і 30 червня ц. р., відбудеться гостре стріляння на військовій стрільниці на Замарстинові. Прохожі повинні стосуватись до вказівок військових стеж, що обходитимуть загрожений район.

— Убивство жидівського студента і бомбовий замах у політехніці у Львові. Минулої середи 24. ц. м. вечором ґрупа невідомих студентів напала на хемічному виділі на 24-літнього студента політехніки Марка Ляндесберга, який виходив з лябораторії і важко його побила тупими предметами по голові. Ляндесберґ втратив свідомість і в важкому стані відвезли його до шпиталю, де лікарі-хірурги ствердили в нього заломання підстави чашки. Про важкий стан студента повідомили його батьків у Збаражі, які приїхали вже до Львова. В четвер відвідав шпиталь прокуратор Яновський, але не міг переслухати важко раненого студента, бо його стан дуже важкий. Влада шукає за напасниками, які напали на Ляндесберга і за напасниками, які побили в четвер по вічу в політехніці 5-ох жидів. Не зважаючи на заходи лікарів, Ляндесберґ по 48 годинах тяжких мук, помер. — В пятницю в полудне невідомі напасники кинули петарду з вонючим газом до філії політехніки при вул. Л. Сапіги. На місце замаху прибув прок. Лашкевич, городський староста Клімовецький і комісарі поліції: Вебер і Клачинський з відділом поліції. Здогадуються, що замах мав звязок з акцією ендецьких студентів проти проф. Бартля, які проголосили тому в політехніці дводенний страйк.

— За грошеві зловживання арештували в пятницю 26. ц. м грошевого листаря Мавриция Н. з поштового уряду на головному двірці у Львові. Йому закидають присвоєння коло 1.000 зол. Влада веде слідство.

— Втеча 4-ох арештантів з міських арештів. У ночі з пятниці на суботу 27. ц. м. з міських арештів при вул. Судовій втікло 4-ох арештантів: М. Гринечко, Ст. Кушнір, П. Лупківський і Г. Дзюба. Згадані арештанти напали опівночі на сторожа А. Шеліґу на коридорі, куди дістались крізь виломані крати у дверях. обезвладнили його, відобрали йому ключі, випустили зі сусідньої келії ще 4-ох арештантів і почали втікати. Одначе сторож Шеліга встиг ще заалярмувати криком інших сторожів, які зловили 4-ох утікачів, а 4 вдалося втекти. За втікачами шукає поліція.

— Львівська хроніка. Поліція перевела минулої пятниці пополудні облаву на пл. Сольських і притримала 48 осіб. За двома особами шукала поліція, 12 відставить до їх місця замешкання, інші вийшли на волю. — В суботу вранці поліція арештувала Ґ. Унтермана і Г. Шмера за намагану крадіж товарів з тютюнового кіоску Р. Неґер при пл. Краківській. — Адам Ґрондиш (вул. Варшавська 79) повідомив поліцію, що ще в четвер вполудне вийшла з хати його жінка Анна і дотепер не вернулася.

— Зміни назв місцевостей. Міністр внутрішніх справ розпорядком з 24-го ц. м. устійнив назви для тких місцевостей у станиславівському воєвідстві: У долинському повіті змінено назву місцевости Ямерсталь у громаді Поляниця на „Рівня"; Гофнунгсав у громаді Рахина на „Підліси"; у калуському повіті: Енгельсберґ у громаді Велдіж на „Анелін"; Уґарсталь у громаді Новиця — на „Мазурів"; у стрийському повіті: Пехерсдорф у громаді Братківці — на „Кривень"; Аннаберґ у громаді Тухолька — на „Фелин"; Карльсдорф у громаді Тухолька — на „Каролин"; у товмацькому повіті: Сітаверівку у громаді Марківці — на „Ляцьке Нове".

— Напад бандитів на селянина. Вночі з 19. на 20. травня ц. р. невисліджені досі бандити напали на дім багатого господаря Павла Мотиля в Глинній, пов. Бережани, в цілі грабунку та важко його поранили. Однак грошей не вспіли знайти, бо сполошені втікли. — Цікаво, що тієї самої ночі поздирав хтось всі вінці та національні прапорці з хреста знесення панщини в селі, як також з Володимирівського хреста біля церкви.

— Дивне самогубство селянки. Кримінальна хроніка в ґазетах наших днів незвичайно багата. Зокрема у великих містах гине щодня кілька осіб з ріжних кол суспільности, накладаючи на себе руку. Але як розуміти оцю цікаву, хоч незамітну і тиху подію, що про неї пише преса? Випадки самогубства — читаємо — поміж віруючими, зокрема поміж селянством, назагал дуже рідкі. Незвичайна під цим оглядом подія скоїлася недавно на Дубенщині. Перед святом Вознесення йшло до Почаєва багато паломників. Один з жіночих гуртів паломництва ночував по дорозі у селі Підвисокому біля Дубна. Жінки йшли із далекої Холмщини. Одна з селянок, яку називали Агафія (прізвища паломниця не знають) була дуже схвильована і безконечно оповідала одну й цю саму історію про закриття церкви в її парохії. А вночі у Підвисокому, коли всі полягали спати, селянка Агафія ще довго молилась і потім непомітно вийшла. Ранком знайшли її неживу у глибокій студні... Ця подія викликала на почаївському прощі велике враження серед мас віруючих.

— Випав з поїзду. З особового поїзду, що їхав з Рибника до Катовиць, випав кондуктор Войтіх Комінек і важко потовкся. В безсвідомому стані відвезли його до шпиталю.

— Пошесть пришиці у Сх. Прусії щораз більше вигасає. Тепер пошесть лютує ще в 34 господарствах на терені 23-ох громад. Сподіються, що в найближчому часі пошесть вигасне зовсім.

— Нові багаті джерела нафти в Совітах. В найбільшім осередку совітського нафтового промислу Баку натрапили на нові, незвичайно багаті нафтові джерела. Один із новонавернених шибів має видайність 500 тон ропи на добу.

— Три жертви грому. Підчас нагальної бурі, що лютувала на днях над Апулією в Італії, у місцевости Фуджія грім ударив у селянську хату, що горіла. Від грому згинули три особи і три важко поразив. Крім того грім ударив у селянський віз, що переїздив полем і вбив коня. Візник вийшов живий і здоровий.

— Німеччина заборонила реклямувати алкогольні напитки і тютюневі вироби. В німецькій пресі появилися численні комунікати про велике обмеження реклями алькогольних напитків і тютюневих виробів у цілій Німеччині. В майбутньому не буде вільно вести жодної пропаґанди за поширенням консумції алькогольних напитків і тютюневих виробів, зокрема між молоддю, бо вони впливають погано на здоровля. Одночасно в цілій Німеччині ведуть енерґійну акцію за консумцією безалькогольних напитків. Ще більшим обмеженням підлягатиме реклямa тютюневих виробів ... сіх реклям за поширенням тютюневих ... усунуть постаті жінок і розвинуть ... нішу акцію проти куріння тютюну між ... і жінками.

— Англійська королева-мати святкувала 72 роковини. Королева-мати Мері святкувала ... пятниці 72-гі роковини своїх уродин ... перебула вона в найближчому ... усіх сторін світу надходили ґратуляційні ... грами. Також король Юрій і королева ... вета надіслали ґратуляційні телеграми ... ди. В передполудневих годинах ... Парижа князь Віндсор, який ... матері бажання.

— 96 міліонів франків відшкодування за спалений „Парі". Обезпечення ... в ньому був обезпечений „Парі" ... згорів, рішило виплатити обезпечення у висоті 96 міліонів франків ... хових кол, зовсім покриває ... корабля, який від 18 літ курсував під французькою бандерою.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Пятниця, 31 травня 1889.

ПОКИНЬТЕ НЕЩАСНИЙ РОЗДОР!

У звязку з виборами до сойму, читаємо у надрукованому на першому місці заклику „До всіх щирих русинів доброї волі":

„Тому відзиваємося ще раз до всіх щирих русинів доброї волі, до всіх руських народолюбців без ріжниці партії, до всіх, у кого партійна пристрасть не вбила ще до крихти спокійної розваги і теплого чуття для загально-руської справи: покиньте нещасний роздор, обійміть щирим серцем увесь загал русинів, не доводіть руської справи до крайнього упадку, не наводіть на нещасну Русь сорому перед світом".

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ РУХ У РОСІЇ.

„Про революційний рух у Росії дістала „Політише Корреспонденц" кореспонденцію з Петербурга, з якої виходить, що російська поліція впала дійсно на слід кількох тайних революційних товариств, з яких одно мало на меті вбити царя, інші ладили атентати на декотрих членів царської родини. Ці останні товариства стояли у звязку з російськими еміґрантами у Швайцарії. Російська тайна поліція веде енерґійно завзяте слідство, але хоч дістає поміч від поліції інших держав, не могла ще викрити справжніх винуватців".

У МІЛЯНО ОКЛИК НА ЧЕСТЬ НІМЕЧЧИНИ.

Міляно, 31 травня. Мешканці міста удаляли вчора королеві овацію і потім 400 осіб вирушило з хоругвами перед німецький конзулят і піднесло тут оклик у честь Німеччини і тридержавного союзу.

— „Бретанія“ — друга „Нормандія“. На зборах ... торговельної маринарки ... де ... заявив, що корабель „Бретанія“, що ... будова ... небаром ... буде ... змагатися із трансатлянтиком ... „Нормандія“. В 1940 ... маринарки дасть 300.000 тон.

— **Колишній премієр стає провінціяльним ...** Б. премієра литовського уряду о. Міронас, який в останніх часах зовсім відсунувся від політичного життя, литовська курія іменувала парохом на провінції. Заки о. Міронас обійме свою парохію, він виїде до Риму, щоб ... полагодити ... справ, що торкаються католицької церкви на Литві.

— **Проєкт будови моста, що получить Швецію й Данію.** Три роки тому повстав проєкт ... мосту, що получив би Данію і Швецію ... протоки Ересунд. Тепер цю пропозицію ... закомунікували міністрам комунікації обох держав. Проєктодавець інж. Камман заявив, що якщо оба уряди не погодяться фінансувати будову такого мосту, то його побудують приватні підприємства.

— **Заручини грецької княжни з італійським князем.** Авас повідомляє з Атен, що небавом відбудуться заручини княжни Ірини грецької, сестри короля Юрія II. з князем Сполєто. Кореспондент Аваса підкреслює при цій нагоді, що до того подружжя не привязують ніякого політичного значіння. Княжна Ірина кількакратно відбувала довші подорожі до Італії.

— **Чергові подробиці пожежі естонського міста.** Естонська преса приносить дальші подробиці жахливої пожежі, що знищила естонське місто Печері. Зпід згарищ видобули знов ... двох звуглених людей. Без даху над головою ... залишилося 8.000 погорільців. Підчас пожежі ... православного монастиря обносили ... вулицями міста загроженого пожежою чудотворний образ Матері Божої і молилися за ... відвернення нещастя.

— **Бандитський напад у середмісті Шікаґо.** ... із найрухливіших вулиць Шікаґа виконано минулої пятниці сенсаційний грабіжницький напад. Вечором, коли на тій вулиці ... найбільший рух, два узброєні бандити ... авто, в якому сиділи чотири пані з ... смєтанки. Бандити стероризували ... забрали їм дороговінности і гроші, ... вартости 20 тисяч долярів і преспокійно ... Погоня за бандитами була безуспішна.

... Лікарські повага з признанням підкреслюють ... ділання природної гіркої вори „Франц-Йосифа“ ... у людей пізнішого віку.

—o-o—

З судової салі.

ВИРОК У ВЕЛИКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ В РІВНОМУ.

В пятницю 26. ц. м. скінчився по пятиденній розправі великий політичний процес проти 22-ох молодих українців у Рівному, яких прокуратор притягнув до відповідальности за злочин державної зради зі ст. 97 ... к. к. (за приналежність до ОУН). Розправа відбувалася при замкнених дверях. По ... трибунал засудив: 1) **Ярослава Ста... на 13 років вязниці; 2) Михайла Кор...**, 3) **Василя Ривака, 4) Якова Бусола, 5) ... Пшеничного та 6) Ігора Шубського** на 12 років вязниці; 7) **Миколу Скопюка та 8) Володимира Риботицького по 10 років** вязниці; 9) **Миколу Мостовича на 9 років** вязниці, 10) **Олександра Бжола на 8 років** вязниці; 11) **Дмитра Єпіка на 7 років вязниці;** 12) **Миколу Коса на 6 і пів року вязниці;** 13) ... **Кобайду на 6 років вязниці; 14) А... Силюшу на 3 роки вязниці; 15) Петра ...ського, 16) Леоніда Мостовича, 17) Олександра Клочка і 18) Теодота Смалійчука на 2 роки вязниці і 19) Тараса Степуру на ... року вязниці.** Крім того трибунал позбавив усіх засуджених публичні права. ... підсудних: **Ростислава Березюка-Во...**, **Ольгу Андрущенко та Івана Хло...** трибунал увільнив від вини і кари.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

В понеділок 22. ц. м. відбулася розправа проти 11 молодих українців перед трибуналом окружного суду в Луцьку, яких прокуратор притягнув до відповідальности за злочин державної зради зі ст. 97 § 1 кк. (за приналежність до ОУН). На лаві підсудних засіли: 1) Олександер Буткевич, 2) Семен Корольчук, 3) Константин Корольчук, 4) Михайло ..., 5) Іван Стельмащук, 6) Артим ..., 7) Никифор Корольчук, 8) О... Корольчук, 9) Василь Стельмащук, 10) ... Корольчук та 11) Олександер Плаус.

Акт обвинувачення закидував підсудним, що вони вели свою діяльність в районі волости Княгинин пов. Луцьк. Підсудні заперечили вину заявляючи, що вели лише культурно-освітню діяльність.

Трибунал засудив **Олександра Буткевича на 7 років вязниці, всіх інших підсудних від півтора до 5 років вязниці та відобрав публичні права з тим, що зачислив їм слідчий арешт.**

Підсудних боронив **адв. д-р Ст. Шухевич** зі Львова та ще двох луцьких адвокатів.

ЦІКАВИЙ ПРОЦЕС У ЗОЛОЧЕВІ.

Окружний Суд у Золочеві засудив дня 17. квітня ц. р. о. д-ра **Володимира Левицького** з Плавучі Великої на 20 зол. гривни зі заміною на 2 дні арешту за те, що дня 1. листопада 1938 при відправі панахиди в церкві у Красній ад Зборів — помістив портрет Гол. Отамана Симона Петлюри. Слід згадати, що зборівське Староство покарало за це о. д-ра В. Левицького гривною у квоті 150 зол. Від цього рішення відкликався о. д-р В. Левицький до окружного суду в Золочеві, що по переведеній розправі обнизив йому гривну до 20 зол.

СОБОЛТУ ЗАСУДИЛИ ЗА НАМОВУ ДО САМОГУБСТВА.

В суботу закінчилася розправа проти Жигмонта Соболти, якого — як це ми подавали в одному з попередніх чисел — прокуратор обвинувачував за втроєння хворої жінки. Багато свідків ствердило в часі розправи, що Соболта дуже добре відносився до своєї жінки і дуже хотів її вилікувати. Та все-ж суд ствердив, що він довідавшися, що недуга жінки невилічима, намовляв її, щоб вона втроїлася. І за те засудив Соболту на півтора року вязниці без припинення кари.

✠ Посмертні згадки.

О. ЛЕВ ВАНЬ

катехит в Самборі упокоївся в Бозі дня 26. V. 1939 р. в 49 р. життя у Львові. Похорони відбулися в Лежайську 28. V. ц. р. В. Й. П.

—o—

Дописи.

ДРОГОБИЧ.

Марійська академія. Дня 14-го травня ц. р. відбулося у Дрогобичі велике торжество в честь Богородиці заходом Марійської Дружини Пань (провідник о. Я. Сеньківський) з участю Марійських Дружин: Української гімназії (пров. о. П. Кумашик), Держ. гімн. і всел. шкіл (пров. о. С. Сапрун). Передполуднем відбулося в церкві прийняття нових членів (100 осіб), вечором у салі „Сокола“ Марійська академія. На програму академії склалися: вступне слово о. Я. Сеньківського, реферат Л. Рихтицького, в якому преле́ґент представив історію Марійського руху, фортепіянове тріо, декламації та хорові продукції. У фортепіяновому тріо взяли участь проф. Н. Кулицька (форт.), п. А. Огродникова (скр.) і проф. Ст. Огроднік (чельо). Відіграли: Глюка „Анданте“ і Моцарта II і III частину в тріо оп. 16. Деклямували: Віра Флюнт (Кравченко: Аве Марія), Дарія Городиська (Шторхалко: Легенда) і Дарія Німилович (Кравченко: Як біла візія) — мельодекламація з фортепіяновим дострoєм (проф. Н. Кулицька). Д-р Дм. Німилович виступив із теноровим сольом — відспівав при акомпаніяменті піяністки проф. Н. Кулицької: Шуберта „Радуйся Маріє“ та Бетовена „Покаянна пісня“. Збірний хор усіх Марійських дружин у складі 120 осіб під управою молодого диригента проф. Дм. Якібчука відспівав „Марійський гимн“. Відомий церковний хор під орудою о. проф. С. Сапруна відспівав: Лисенка „Пречистая Діво Мати“ (кантата), Рожнова „Не імами іния помощи“, Бортнянського „Скажи ми, Господи“, Сапруна „О, спомагай нас“. На кінець академії Марійська Дружина української гімназії виступила з інсценізацією поезії В. Щурата „Марійка“ під проводом проф. Якібчука. Салю виповнила добірна публика. З приводу виступу церковного хору треба сказати, що поза ідеальним віспіванням, технічною справністю та мистецькою прецизністю цей хор визначається ще одним: це вміле видвигнення молитовних моментів. У найбільш скомплікованих партіях (як фуга в концерті „Скажи ми Господи“) треба признати, що відчувається молитву, а це в релігійній музиці найважніше. Для цього треба не тільки непересічної музичної інтелігенції диригента, але й уміння всецілo панувати над голосовим матеріялом. Тут було одне і друге — і тому цей хор можемо уважати горд0щами нашого міста. Наприкінці треба підкреслити, що ця академія — це чималий подвиг Марійської Дружини Пань, що під головуванням проф. А. Сапрунової часто дає про себе знати. Згадаю ось хочби реферат проф. Залітачівни п. н. „Св. Пламенниця з Туфішу“, який ця організація влаштувала в березні ц. р.

Антін Максимович.

СТРИЙ.

Концерт творів бл. п. о. Остапа Нижанківського відбувся 11. травня заходами „Стрийського Бояна“ під управою П. Будніва-Будного при співучасти п. Марії Сабат-Свірської у великій салі Народнього Дому. Численно зібрана українська публика висказала своєю приявністю великий пієтизм до свого бувшого мистецького провідника та мала нагоду насолоджуватися хоровими й сольовими артистично відданими творами композитора. Фортепіяновий акомпаніямент був у руках сина Покійного, відомого музика д-ра Нестора Нижанківського.

„Всесвітній Марійський День“ відсвяткувало стрийське громадянство 14. травня дуже торжественно. Свято складалося з двох частин: 1) В суботу 13. V. в 5-ій год. пополудні відбулася сповідь всіх членів Марійських Дружин Стрия, цілонічна адорація Найсвятіших Тайн з відправою в год. 21. і 24. спеціяльного молебня з проповідю та хресної дороги зі святочною проповідю в год. 1-ій вночі. Рано 14. V. в год. 7.30 відбулося посвячення прапору гімназійної Марійської Дружини І. гімназії зі святочною проповідю о. пароха Гаврилишина. По святому причастію близько 400 дружинників усіх Марійських Дружин Стрия відновило урочисто Марійське приречення та відспівали Марійський гимн. — В год. 12. вполудне заходом Марійських Дружин у Стрию відбулася святочна академія у великій салі Нар. Дому, що тревала точно $1\frac{1}{2}$ години, бо того дня вже в $\frac{1}{2}14$ мусіла бути вільна саля на виставу для війська, що саме мало „Свято Жовніра“. Мистецький та моральний успіх академії перейшов усі сподівання. Виступали хори Марійських Дружин середніх шкіл Рідної Школи, І. держ. гімназії, держ. педаг. ліцею жіночого під проводом проф. Олени Яцишин і проф. В. Котовича. При фортепіяні п. Ірина Николишин і п. С. Вининцька. Хори добре зіспівані, спеціяльно хор пед. ліцею віддав Бортнянського „Услиши Боже глас мой“ з правдивим артизмом. Сопранове сольо „Аве Марія“ відспівала п. Оксана Николишин, захоплюючи всіх своїм милим голосом, при делікатному супроводі скрипок п. Шияна і фортепіяну п. Вининцької. Дві деклямації 1) Тичини: „Скорбна Мати“, віддала чудово гарно уч. Марта Кокольська, 2) „Пречистій Діві Марії“, деклямував уже знаний деклятатор о. З. Нарожняк. Скрипковий квартет Лисенка-Поваличека „Пречистая Діво Мати“, відіграв квартет учнів І. гімназії; фортепіянове сольо п. І. Николишин (Баха „Хроматична фантазія“) викликало правдиве захоплення всіх. Крім того чельове сольо відіграв п. Булнів-Будний у супроводі фортепіяну. Академію розпочав святочною промовою ред. В. Гліґовицький зі Львова, що 20 мінут прикував до своїх слів всіх приявних, славлячи Пр. Д. Марію як полководця Марійських Дружин. Академія викликала правдивий підем у всіх приявних, що вщерть виповнили велику салю.

За бурсу для ремісничої молоді. Стрийське громадянство думає поважно над заложенням бурси для ремісничої молоді. Дня 17. V. відбулася нарада представників стрийських установ, що ухвалили уложити анкетний листок для учнів вечірньої промислової школи, чи хотіла б замешкати в бурсі і на яких умовинах. Вибрана комісія з нач. Пристаєм і дир. Кузєвом дає запоруку, що ця важна справа скоро знайде задовільну розвязку.

Церковний хор з Дрогобича у Стрию. Дня 4. червня приїжджає до Стрия з духовним концертом церковний хор з Дрогобича під дир. о. Сапруна, що вже минулого року здобув собі у нас велике признання своїм репертуаром та його виконанням.

ЯВОРІВ.

Концерт Марійських Дружин. У рямцях усенаціонального свята в честь Пречистої в дні 14. травня ц. р. „Марійські Дружини“ пань і гімназій Р. Ш. та СС. Василіянок улаштували концерт у салі Народнього Дому з такою програмою: 1. Марійський гимн — злучені хори обох гімназій, 2. Вступне слово: „Історія і значіння Марійських Дружин в европейських краях і на українських землях“ — о. Кушпіт, 3. Б. Левицький: „В нашій славній Софії“ — міш хор. гімн. Р. Ш., диригував автор, 4. Б. Антонич: „Ave Maria“ — деклямував М. Михайлечко, уч. І. ліц. Р. Ш., 5. „Староукраїнська пісня“, скрипка й фортепіян — брат і сестричка Фільци, 6. Бортнянський: „Блажен муж“ — міш. хор гімн. Р. Ш., диригував проф. Гуцуляк, 7. Д. Николишин: „Марія Магдалина“, деклям. п. Баранова, 8. Лірик: „Господи Боже!“ — дівочий хор гімназії СС. Василіянок, диригував проф. Д. Породко і 9. Католицький гимн — злучені хори гімназій. Усі точки пройшли успішно, зокрема продукція хору гімназії СС. Василіянок, яку битком набита саля нагородила рясними оплесками. Відмітити годиться декорацію п. Стрільчикової: постать св. Володимира на тлі київського Софійського Собору, над яким була в облаках Пречиста, і композицію п. Б. Левицького, проф. тутешньої Філії Муз. Інституту ім. Лисенка. Композиція зробила помітне враження, не зважаючи на короткий час відготування і не надто доскональий голосовий матеріял хору.

Гість.

—o-o—

Нові книжки й журнали

Д-р Петро Мінко: ПЕРСОНАЛІЗМ І КОРПОРАТИВІЗМ. Накладом Генерального Інституту Католицької Акції. Львів, 1939. 8-ка, стор. 23.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція невідповідає

ТЕАТРИ.

Великий театр.

Вівторок 30. 5. год. 20. „Субретка".
Середа 31. 5. год. 20. „Субретка".
Четвер 1. 6. год. 20. „Безумство" — премієра.
Пятниця 2. 6. год. 20. „Безумство".
Субота 3. 6. год. 20. „Балет гавайський Деві Дк".

Театр Різнородностей.

Понеділок 30. 5., вівторок 30. 5., і середа 31. 5. — вистави нема.
Четвер 1. 6. год. 20. Відчит д-р Н. Біккельса.
Пятниця 2. 6. і субота 3. 6. — вистави нема.

Український Театр ім. Котляревського.

ЗБОРІВ:
30. 5 Пригода в Черчі.
31. 5. Муза на офсайді.
1. 6. Зоря над Почаєвом.
Зі Зборова їде театр до Тернополя.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СТЕБНИК:
30. 5. Мати наймичка.
31. 5. Гетьман Полуботок.

Український Хор Дмитра Котка.

1. 6. Галич.
2. 6. Станиславів.

Цирк Станєвських, вул. Пелчинська.

Вівторок 30. — 4.30 попол. і 8.30 веч.
Середа 31. — 4.30 попол. і 8.30 веч.

КІНА.

АМПІР: „Місто хлопців".
АПОЛЬО: „Король циганів".
АТЛЯНТИК: „Буря над Бенгалі".
БАЙКА: „Королева джунглів" і колір. гротеска.
БАЛТИК: „Готель Голівуд" і „Життя у двійку".
ВАНДА: „Збунтована" і „Я вбив".
ҐРАЖИНА: „Рева справа 777".
ЕВРОПА: „За ведоковані провини".
КАСІНО: „Життєві омани".
КОПЕРНИК: „Панни на відданні" (Діна Дарбін) і кольорова гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Беззахисні".
МЕТРО: „Вокапада", „Окови кохання".
МІРАЖ: „Верес".
МУЗА: „Елісейські Поля".
ПАКС: „Стрілець з Бенгалі" і колір. додаток.
ПАЛЯС: „Материнство".
ПАТРІЯ: „8 панів із Оксфорду" („Моя маленька").
РАЙ: „Серце матері".
РІЯЛЬТО: „Чотири дочки".
РОКСІ: „Пригода під Парижем" та додатки.
СВІТ: „Палкі серця".
СВЯТОВІД: „Чи Люпина це дівчина?" і Бр. Бровокський (ревія).
СТИЛЕВЕ: „Небезпечне кохання" і ревія.
ТОН: „Кентукі" і „Анонімний любовник".
УТІХА: „Сліпий перевулок".
ХИМЕРА: „Чотирьох на стійці".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Альпейський рай".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

ВІВТОРОК, 30. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 „З ремісн. верстатів", 8.20 Концерт бажань, 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 14.00 Плити, 14.45 Госп. вісті, 14.50 Біржа, 15.00 Веселі оповідання для молоді, 15.15 Гомічна скринька, 15.30 Орх., 16.00 Денник, 16.20 Госп. огляд, 16.30 Речітаць, 17.00 „Жінка в оборона краю", 17.15 Плятівна — пісеньки, 17.30 „З піснею по краю", 17.50 Репортаж зі зїзду осадників, 18.00 Біжучі вісти, 18.05 Пляст. гутірка, 18.20 Плити, 18.30 Для робітників, 19.00 „Жовнір німецький і жовнір польський", 19.15 Танк. мельодії, 20.00 Для села, 20.15 Орхестра, 20.35 Інф. авдиції, 21.00 Оповідання про Монюшка (муз.), 22.00 Рецитації, 22.15 Скрипка, 22.45 Плити, 23.00 Ост. вісті.

СЕРЕДА, 31. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл 8.10 „Муж. школи промислові", 8.25 Для найменших, 11.00 Плити, 11.25 Для новобранців, 12.03 Пол. авд., 14.45 Промова, 14.50 Біржа, 15,00 Концерт, 16,00 Денник, 16.05 Госп. вісті, 16.20 „Дім і школа", 16.35 Спів, 17.00 Військ. відчит, 17.18 Муз. фейлетон, 17.55 Тиждень Черв. Хреста, 18.10 Солісти, 18.30 „Наша мова", 18.40 Рецитації, 18.55 Концерт, 20.00 Для села, 21.00 Форт., 21.30 Літ. нарис, 21.45 Спорт, 21,50 Танк. музика, 22.20 Форт. квартет (Шуман), 23.00 Останні вісті.

ЧЕТВЕР, 1. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 „Дівочі промислові школи", 8.25 Плити, ран. вістки, 9.00—11.00 Перерва, 11.00 Для шкіл, 11.25 Плити, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00—14.00 Перерва, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Госп. вісті, 14.55 Біржа, 14.55 Програма, 15.00 Розмова техніка з молоддю, 15.30 Обідня музика, 16.00 Денник, 16.05 Госп. вісті, 16.20 „Село і місто" — для ліцеїв, 16.40 Органи, 17.10 „Жива лябораторія", 17.25 Латвійська музика, 18.00 „Пів години в Парижі" — муз. реп., 18.20 Гутірка про Ч. Хрест, 18.40 Військ. орхестра, 19.05 Концерт, 20.00 Для села, 20.15 Трансм. з міжнарод. кін. перегонів, 20.35 Інф. авдиції, 21.00 Спів, 21.15 „Театр уяви", 22.00 Стрілецька авд., 22.20 Танк. муз., 22.55 Спорт, 23.00 Денник, кінець програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

ВІВТОРОК, 30. ТРАВНЯ 1939.

Відень 19.50 **Українські комунікати**, БІЛГОРОД 20.30 Симф. конц., 22.15 Танкова музика, БЕРЛІН 20.00 „Дон Жуан" оп. Моцарта, БУДАПЕШТ 20.40 Оперовий концерт, 22.00 Джез, ЛЯЙПЦІҐ 20.15 Радіокабарет, ЛЬОНДОН 20.30 „Трістан та Ізольда" оп. Вагнера, ПОСТ ПАРІЗІЄН 20.20 „Кіоск пісень", ПАРІ ПТТ 20.30 „Давні шлягери"; ПРАГА 21.10 Симф. конц., РИМ 21.00 „Стенотипістка" оперета.

СЕРЕДА, 31. ТРАВНЯ 1939.

БІЛГОРОД 20.00 Опера, БЕРЛІН 20.00 Моцарта соната, 21.00 Оперетові мельодії, БРНО 20.00 Симф. концерт. ВІДЕНЬ 19.50 **Українські комунікати**, ДРОЙТВІЧ 20.15 „Травіята" оп. Верді, МОНТЕ ЧЕНЬРІ 20.45 „Севіль. цирульник" оп. Россіні, ПРАГА 20.00 „Прощання травня" вос. авд., ШТРАСБУРҐ 20.30 „Еспанія в музиці" концерт, СОФІЯ 19.30 „Ріґолетто" оп. Верді.

ЧЕТВЕР, 1. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ 19.50 **Українські комунікати**, БЕРЛІН 20.00, 22.00 Комунікати, БУДАПЕШТ 19.30 „Чародійний флейт", оп. Моцарта, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.10 Концерт, ДРОЙТВІЧ 20.00 Радіокабарет, ГІЛЬВЕРЗУМ 20.00 Реліг. музика, КОПЕНГАГА 20.00 Оперова музика, МІНХЕН 20.15 „Чарівна панна", ПАР. ПТТ 20.30 „Народини Трістана", драм. поема, ВЕЖА АЙФЛЯ 20.30 Комічна опера.

Біржа.

Львів, 27. травня 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 90·92—90·92, Долари америк. 5·32·50—5·32·50, Долари канад.— 5·29·00—5·29·00, Фаьор. гол. 287·02—287·02 Франки франц. 14·14—14·14, Франки шв. 120·10—120·10, Фунти англ. 24·98—24·98 Гульд. данц. 100·25—100·25 Кор. данськ. 111·53—111·53, Корони норв. 125·47—125·52 Корони шведські 128·77—128·82, Ліри іт. 19·10—19·10, Марки фінляндські 11·04—11·04 Марки нім. срібні 84·00.

Акції.

Банк Польський 109·00, Цукор 34·50—34·50, Вугіль 32·50—33·50, Ліљпоп 88·00—89·00. Моджеїв 19·75—00·00, Островець 75·00—76·00, Стараховичі 53·50—54·00, Жирардів 50·00—00·00, Габербуш 59·00

Папери.

4 і пів внутрішня 60·50. 3 інвестиційна 1 ем. 78·00, серія 00·00—00·00. 2 ем. 79·00 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 62·00 5 колійова 62·00—62·00, 4 прем. дол. 39·00 4 консолідаційна 61·50—61·00.

Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 27. травня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. бочк. оп.	2.45
За 1 кг. масла дес. бочк. в опак.	2.50
За 1 кг. масла експ. з оп. для зачет	2.50
1 л. молока	0.15
1 кг. яєць	0.95

Тенденція на масло знижкова, на молоко та яйця вдержана.

СПОВІСТКИ.

Загальні Збори Товариства Допомоги гр.-кат. Убогих Церков ім. Св. Ап. Петра у Львові, відбудуться 23. червня 1939 р. в год. 14.30 попол. в салі Богословської Академії при вул. Коперника ч. 36 — зі звичайним порядком нарад. Якщо у приписаному часі не буде достаточного числа членів, Загальні Збори відбудуться в год. 15-ій того самого дня при кожночасній скількости членів. З огляду на вагу справ просимо членів численно явитися та по змозі вислати заступників усіх деканатів. За Виділ: † **Никита Еп. Пат.**, голова. **о. Я. Чемеринський**, секретар.

Тридцятьлітній поматуральний зїзд абітурієнтів української гімназії в Тернополі з року 1909 відбудеться 10. червня ц. р. Зголошення слати негайно на руки Посмітюха І., Тернопіль, Міцкевича 11. 1094 2—3

До абітурієнтів Академічної Гімназії у Львові з року 1889! По смерти нашого незабутнього Товариша бл. п. д-ра Остапа Макарушки, припав на мене обовязок заангажувати поматуральний зїзд в липні ц. р. у 50-ті роковини нашого іспиту зрілости. Прошу, щоб товариші подали мені негайно до відома свої бажання щодо зїзду. Коли зголоситься на зїзд відповідне число товаришів, подам докладний речинець і програму зїзду товаришам до відома в місяці червні. Яків Тишовницький Dolholuka p. Lubience.

Дирекція Жін. Ліцею і Гімназії Українського Інституту для дівчат у Перемишлі, вул. Татарська 6, телеф. 1590 приймає зголошення до вступних іспитів: до кл. І, ІІ, ІІІ гімн. і І. ліц. гум. виділу до 15. червня ц. р. Подання для допущення до вступного іспиту до кл. IV. гімн. і ІІ. ліц. гум. і прир. виділу вносити до Кураторії Льв. Шк. О. через Дирекцію гімназії або ліцею перед 10. червня ц. р. Про речинець іспиту Дирекція повідомить інтересованих впору. При заведенні є зразково уладжений і ведений інтернат. 1077 1—2

Дирекція 4-літньої мед. купецької гімназії Рідної Школи у Станиславові, вул. Перацкого 82, приймає зголошення до вступного іспиту (І. і ІІ. кл.) до 20. червня ц. р. До прохання треба долучити: 1) метрику, 2) останнє свідоцтво, 3) посвідку щіплення віспи. — Іспити відбудуться в днях 22—25. червня ц. р. Близчі інформації подає дирекція. 1104 1—

КУПНО — ПРОДАЖ

КРАМНИЦЯ споживча 50 літ істнування, денний торг 300.— зол. з переважно українською клієнтелею з причин виїзду за 1600.— зол. до продання. Рудки 6, Тімок. 1085 1-

ОПІНІЯ ЗНАВЦІВ! Мужеські сорочки фабрики білля „Астра" Львів, Сикстуська 2 вирізняються фасоном крою знаменитим викінченням, ... найактуальніші взори 4.90, 5.90, ... нові 4.90, 5.90, 7.80. 949 1-

СІТКОВІ хлопячі сорочки 1.50, ... шермес 2.50, попелінові піжамки 1.75 ... все для дитини „Сьвят Дзецка", Львів, Сикстуська 2. 1066 1-

ЛІТНИЩА

ЖИВЕЦЬ-ЗЕЛЕМЯНКА біля Гребенова. Пансіон, купелі солянка Водова, ... лікування і приємний відпочинок. Жадайте проспекту. 1082 1-

У ГАРНІЙ ЛІСИСТІЙ околиці близько Львова, літнище з удержанням від 1 липня для кількох осіб. Зголошення ... пер. Ліпницька, Яворів, Костецька ... 1105 1-

РІЖНІ

ЗА МАТУРУ найтриваліші дарунки з золотих, срібних виробів, годинники ручні найдешевше Вандер. — ... Шайнохи один. 890 ...

ДО ВАРШАВИ, ЛОДЗІ, з ... перевозить товари автами: ... „CRACOVIA", Казимирівська ... 208-42. — Магазинує товари, ... 1039 1-

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ, гумові, ... ревні, ниркові, проти усування ... гарантією виконує відома УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1040 1-

ТОВСТІ ПАНІ І ПАНОВЕ стають ... ко струнними пючи води ... тільки **„ЗДОРОВЛЯ"** Львів. Продаж усі аптеки. 1090 1-

КОСИНІН просить відомости ... рії Мартюк в окрузі Тернопіль ... до Адміністрації „Діла" ... 1-

ОГОЛОШЕННЯ

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТ...

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0,35
1 мм одношпальтовий в тексті і вонщах . зол. 0.60
1 мм одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.60

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, виміни і т. п. . . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. ...
Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. ...
Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. ...
Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. ...

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyi Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Ryn...
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок ...